

A MAGYAR ÁLLAMI VÁLLALATOK ÁTLÁTHATÓSÁGA, KÖZZÉTÉTELI KÖVETELMÉNYEKNEK TÖRTÉNŐ MEGFELELÉSE ÉS INTEGRITÁSA

Kutatási jelentés
2014. március

A Transparency International Magyarország független szakmai szervezetként elősegíti a korrupció megfékezését, ösztönzi az átláthatóságot és a számonkérhetőséget a közhatalmi döntéshozatalban és a közpénzeket érintő folyamatokban, valamint javítja a közérdekű információk elérhetőségét.

A kutatási elemzést írta:

Makó Ágnes, Tóth István János, PhD

A kutatásban közreműködött a Korrupciókutató Központ Budapest (CRCB)

Szakmai lektor: Budapest Szakpolitikai Elemző Intézet

Tanácsadó: Nagy Zoltán

Olvasószerkesztő: Zsubori Ervin

Projektvezető: Papp Krisztina

Ez a kiadvány az Open Society Foundations, Think Tank Fund támogatásával készült.

Minden jog fenntartva.

© 2014 Transparency International Magyarország Alapítvány

www.transparency.hu

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	2
1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
2. NEMZETKÖZI HONLAPVIZSGÁLAT	7
3. MAGYAR ÁLLAMI TULAJDONÚ VÁLLALATOK HONLAPJÁNAK VIZSGÁLATA, ALKALMAZOTT INDEXEK	11
3.1. Magyar állami tulajdonú vállalatok honlapjának vizsgálata	12
3.2. Alkalmazott indexek	13
3.2.1. Törvénytiszteltet Index (TTI)	14
3.2.2. Kemény Információk Indexe (KII)	16
3.2.3. Gazdasági Mutatók Indexe (EII)	18
3.2.4. Általános Információs Index (AII)	20
4. AZ INTERJÚS KUTATÁS TAPASZTALATAI	24
4.1. Kiválasztás	24
4.2. Az átláthatóságot elősegítő eszközök előfordulása	27
4.3. Idézetekkel illusztrált állítások, megfigyelések	28
4.4. Vezetői gondolkodásmódok – összefoglalás	33
5. MELLÉKLETEK	34
5.1. Nemzetközi jogszabályi környezet, hazai helyzet	34
5.1.1. Nagy-Britannia	34
5.1.2. Kanada	35
5.1.3. Franciaország	35
5.1.4. Belgium	35
5.1.5. Németország	35
5.1.6. Magyarország	36
5.2. A magyar állami tulajdonú vállalatok honlapvizsgálata során alkalmazott kódutasítás	37
5.3. Az alkalmazott indexek képlete	48
5.3.1. Törvénytiszteltet Index (TTI)	48
5.3.2. Kemény Információk Indexe (KII)	48
5.3.3. Gazdasági Mutatók Indexe (EII)	48
5.3.4. Általános Információs Index (AII)	49
5.4. A vizsgált vállalatok listája	50

BEVEZETŐ

A Transparency International Magyarország (TI Magyarország) kiemelten fontosnak tartja a közpénzek elköltésének átláthatóságát, ezért 2013-ban nagyszabású projektet indított a hazánkban működő állami tulajdonú vállalatok transzparens működésének elősegítésére. Korrupció ellen küzdő civil szervezetként, a TI Magyarország elkötelezett az állam foglyul ejtéséhez (state capture) vezető események teljes körű feltárása, a közpénzek mozgásának átláthatóvá tétele, ezáltal a korrupciós kockázatok csökkentése iránt. Az állam foglyul ejtése jelének tekinthető egyebek mellett az is, ha az állam tulajdonosi szerepvállalásával tevékenykedő, legalább részben közpénzből gazdálkodó gazdasági társaságok a működésükre, gazdálkodásukra, szervezetükre és személyzetükre vonatkozó adatokat nem vagy nem teljes körűen, illetve nem felhasználóbarát formátumban hozzák nyilvánosságra.

Az átláthatóság megteremtésének a célja kettős. Egyrészt a közpénzek elköltésének átláthatósága és ellenőrizhetősége alapvető feltétele a hatékony kormányzásnak, a kormányzati kiadásokat is érintő tényalapú döntéshozatalnak. Másrészt fontos, hogy az adófizetők képesek legyenek nyomon követni, adóforintjaik miként hasznosulnak, továbbá ismerhessék meg a közpénzek felhasználásáról szóló adatokat. Csak így tudnak ugyanis megalapozottan véleményt alkotni arról, hogy egy adott állami vállalatnál lekötött tőke nem lenne-e hasznosabb a társadalomnak, ha egy másik közfeladat vagy közpolitika teljesítésére használnák. Ahhoz, hogy ezen adatok az állampolgárok széles köre számára közvetlenül elérhetőek legyenek, célszerű ezeket egységes és felhasználóbarát módon közzétenni a vállalatok honlapján.

A TI Magyarország 2011-ben konferenciát szervezett az állami és önkormányzati vállalatok átláthatóságáról, hiszen már akkorra világosság vált, hogy változtatásokra van szükség. A konferencián elhangzottakból kiderült, hogy e cégek is egyre fontosabbnak tartják a transzparens működést, a közpénzek hatékony felhasználását. Ugyanakkor az is kitűnt, hogy még nincs egységes közzétételi gyakorlat, csupán igyekezet a jogszabályi követelményeknek való megfelelésre. Hiányoznak a belső képzések, a szemléletformálást, a kultúraváltást célzó oktatási programok; nincsenek a magyar jogszabályi, kulturális és gazdasági környezethez igazodó iránymutatások, ajánlások; s nincs hatékony monitoring és ellenőrző rendszer sem. Az is hangsúlyt kapott, hogy a nagyszámú közérdekű adatigénylés kapacitási és hatékonysági kérdéseket vet fel az állami vállalatoknál.

Az alábbi jelentés egy olyan kutatás eredményeit foglalja össze, amely – elsőként Magyarországon – az átláthatóság, az integritás alapú vállalatirányítás és az integritást elősegítő szervezeti megoldások alkalmazását és alkalmazhatóságát vizsgálja a magyar állami cégek körében.

A kutatást a TI Magyarország megbízásából a Korrupciókutató Központ Budapest munkatársai végezték. A nemzetközi tapasztalatok közül vizsgálták egyes fejlett

országok, illetve a régióból Csehország, Lengyelország és Szlovákia 2-2 állami vállalatának adatközlési gyakorlatát, valamint – összehasonlításképpen – tőzsdei cégek működését, és röviden áttekintették több ország adatközlésre vonatkozó törvényi szabályozását. Elemezték 66 magyar állami vállalat honlapját az információközlés, az átláthatóság és a „törvénytisztelet” (a törvényi előírásoknak való megfelelés) szempontjából. A kapott adatok alapján az átláthatóságot, az adatközlés kiterjedtségét és mélységét mérő indikátorokra tettek javaslatot, amelyek segítségével a jövőben is megfigyelhető és mérhető lesz, milyen tendenciák érvényesülnek a magyar állami vállalatok adatközlési gyakorlatában.

Mindezekon kívül 7 állami vállalat vezetőjével készült strukturált interjú, amelyben az átláthatóság mint érték érvényesüléséről, az integritást elősegítő szervezeti és szabályozási megoldásokról, ezek működéséről, illetve hiányáról kérdezték a cégvezetőket.

A jelentés első részében a vizsgált nemzetközi példákat tekintjük át, valamint ismertetjük a külföldi állami vállalatok honlapjainak elemzéséből leszűrt eredményeket. A második részben a hazai honlapokról lesz szó. Itt sorra vesszük az állami vállalatok rangsorolásánál alkalmazott indikátorokat, továbbá összefoglaló eredményeket közlünk az állami cégek rangsorban elfoglalt helyéről.¹ A tanulmány harmadik részében pedig az interjúk tapasztalatait összegezzük.

---

¹ A későbbiekben egyes indikátorok alapján éves vállalati rangsort tervezünk készíteni; az elsőt várhatóan 2015 elején hozzuk majd nyilvánosságra.

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Elemzésünk a transzparens működés szempontjából vizsgálja a magyar állami tulajdonú vállalatokat, illetve vezetőik véleményét, hozzáállását az átláthatóságra és integritásra vonatkozóan. Kutatási módszerként egyrészt a céges honlapok tartalmának elemzésére, másrészt a vállalatvezetőkkel folytatott személyes interjúkra támaszkodtunk.

A nemzetközi gyakorlat rövid bemutatása érdekében, illusztratív példákra szorítkozva, az átláthatósági gyakorlatban élenjárónak számító nyugati országok közül Belgium, Franciaország, Nagy-Britannia, Németország és Kanada, régiós példaként pedig Csehország, Lengyelország és Szlovákia egyes állami tulajdonú, valamint tőzsdén megjelenő vállalatainak honlapját vizsgáltuk meg.

1. A külföldi cégek honlapjainak vizsgálata azt mutatja, hogy az állami vállalatok esetében a formális szabályokat kikényszerítik, ezért a szervezetre vonatkozó információk megtalálhatók az oldalakon. A magántulajdonú tőzsdei cégek számára ilyen kényszer nincs, ám az integritás alapú vállalatirányítás mégis inkább e társaságoknál figyelhető meg. A gazdasági tevékenységgel, pénzügyi eredményekkel kapcsolatos információk közlését vizsgálva arra a következtetésre jutottunk, hogy – a mindkét vállalat típusra vonatkozó, általános szabályozásnak köszönhetően – az állami vállalatok adatközlési gyakorlata megfelel a tőzsdei cégekének.

A szervezeti működésre, továbbá az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a menedzsment javadalmazására (fizetés, prémium) vonatkozó információk az állami vállalatok honlapján a rájuk érvényes szabályozásnak megfelelően szerepelnek, míg a tőzsdei cégek oldalain nem, vagy alig találkozni velük. A vállalatra, illetve a vezetésre vonatkozó egyéb adatok (éves beszámoló, a menedzserek önéletrajza) mindkét csoportnál hasonló gyakorisággal jelenik meg. Ezzel szemben az antikorrupciós fellépésre vonatkozó tartalmak, vagy az etikai kódex a magántulajdonban lévő tőzsdei cégek mindegyikénél szerepelnek, az állami vállalatoknak viszont csak a felénél.

A lengyel posta és az ottani államvasutak honlapjainak vizsgálata azt igazolja, hogy posztkommunista országban is működhetnek átláthatóan állami vállalatok. A szóban forgó cégek weboldalai nemcsak az éves beszámolókat tartalmazzák legalább öt évre visszamenőleg, hanem az igazgatósági tagok nevét, önéletrajzát, a felügyelőbizottságok névsorát, a beszerzések, közbeszerzési felhívások adatait, valamint azon jogszabályok listáját is, amelyek a vállalati működés jogi kereteit adják. Mindezt egyszerű, elegáns és átlátható formában.

2. **A magyar állami vállalatok honlapjának tartalmát** és a cégek megoszlását az alkalmazott mutatók² értékei szerint vizsgálva, komoly különbségek mutathatók ki a szereplők között. Nagy arányban vannak a jól teljesítők. A felső kvintilisbe (legjobb 20 százalékba) esés küszöbértéke elég magas: a Törvénytiszteltet Index (TTI) esetében 77,5, a Kemény Információk Indexe (KII) alapján 63,9, a Gazdasági Mutatók Indexe (EII) szerint pedig 66,7 ez a pontszám. (Egyedül az Általános Információk Indexe – röviden AII – esetében kapunk már itt is alacsony, 38,2-es értéket.) Másrészt viszont a vállalatok alsó két kvintilisénél rendkívül alacsony maximális küszöbértékek tapasztalhatók (TTI: 46,1; KII: 38,9; EII: 52,0; AII: 21,0). Vagyis az látszik, hogy a magyar állami vállalatok az átláthatóság szempontjából igencsak polarizáltak: akadnak köztük transzparensen működők, és vannak olyanok is, amelyek elrejtik az információkat.

Az indikátorok

TTI – Törvénytiszteltet Index: azt mutatja, hogy az adott vállalat a honlapján szereplő információk és adatok alapján mennyiben felel meg az állami vállalatokra nézve kötelező törvényi előírásoknak.

KII – Kemény Információk Indexe: túlmutat a törvényben előírt, kötelező adatszolgáltatáson; olyan változókat tartalmaz, amelyek számszerűek és/vagy mérhető adatot közölnek.

EII – Gazdasági Mutatók Indexe: a vállalat pénzügyi, gazdasági, számszerű adatait jellemzi.

AII – Általános Információk Indexe: az általános információkhoz való hozzáférés mutatója.

A formális kritériumok szerint „törvénytisztelő”, az átláthatóságot biztosító cégek mellett az állami vállalatok többsége a transzparencia minimális követelményeinek sem felel meg, vagyis megsérti az ide vonatkozó törvényeket (2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról; 2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről).

Az indikátorok alapján adódó eredmények arra is rávilágítanak, hogy a honlapok információgazdagsága és a törvénytiszteltet/törvénytisztelet jelensége szektorfüggő: így például a pénzügyi és a szállítmányozási ágazatba tartozó cégek átláthatóbbak, mint a mezőgazdasági és a közszolgáltató vállalatok. Ezzel párhuzamosan, az előbbi ágazatokra inkább a törvénytisztelő, míg az utóbbiakra inkább a törvénytisztelet magatartás a jellemző. Megállapítható továbbá az is, hogy a nagyobb cégek rendre transzparensesebbek a kisebbeknél.

²Az alkalmazott mutatók részletes leírását lásd a 3.2. fejezetben.

3. A kutatás során 7 magyar állami tulajdonú vállalat vezetőjével **személyes interjúkat** készítettünk az átláthatóság és integritás témakörében. Az interjúszervezés tapasztalatai azt mutatják, hogy az állami cégek irányítói részéről rendkívül erős az elutasítás, az elzárkózás: nem szívesen nyilatkoznak ebben a témában. Tekintettel arra, hogy az interjúra hajlandó vállalatok többsége a honlapvizsgálat során is jó helyezést ért el, a beszélgetésekből kirajzolódó kép torzít: sokkal jobb színben tünteti fel a magyar vállalatoknál érvényesülő gyakorlatot, mint amilyen az valójában lehet.

Az interjúk egyik tanulsága, hogy a vállalati integritást és átláthatóságot elősegítő intézmények és eszközök kevés helyen lelhetőek fel; leginkább a kifejezetten progresszív vezetésű állami vállalatoknál találhatunk rájuk példát. A legnépszerűbb a beszerzési szabályzat és a titoktartási nyilatkozat, a legritkábban alkalmazott megoldások közé pedig az etikai forródrót, illetve a külön compliance osztály tartoznak. E magasabb szintű eszközök a magyarországi állami vállalati szférában még éppen csak megjelentek.

Az interjúk kutatásából az is leszűrhető, hogy e téren a vállalatvezetők sokkal nagyobb döntési lehetőséggel rendelkeznek, mint ahogyan azt ők maguk gondolják. Nagyon sok múlik egy-egy menedzser gondolkodásmódján – azon, mekkora autonómiát vív ki magának, illetve a törvényi előírásokon túl mennyi erőfeszítésre hajlandó az átlátható és integritás alapú szervezet megteremtése érdekében. A cégvezetők többsége úgy definiálja a tulajdonosi és politikai elvárásokat, hogy ezek között az integritás, a transzparencia megteremtése kimerül a hatályos törvények betartásában, s ezen túlmenően nem foglalkoznak átláthatósági kérdésekkel. Mindent egybevetve, az állami cégek erősen különböznek abból a szempontból, mennyire átláthatóak, és milyen mértékben alkalmaznak integritási rendszereket.

A kutatás eredményei összességében azt mutatják, hogy a magyar állami vállalatok többségénél először az átláthatóság és az integritás hiányából fakadó problémák létezését kellene elfogadtatni és megismertetni. Ez után következne a törvényeknek való formális megfelelés, majd pedig egy olyan szemléletváltás, amelynek nyomán a transzparencia mint érték minden elemében áthatná a vállalat működését. Mindehhez a felső vezető aktív elkötelezettsége szükséges.

2. NEMZETKÖZI HONLAPVIZSGÁLAT

A nemzetközi kitekintés keretében az átláthatósági gyakorlatban élenjárónak számító nyugati országok közül Belgium, Franciaország, Nagy-Britannia, Németország és Kanada, régióinkból pedig Csehország, Lengyelország és Szlovákia egyes állami tulajdonú, valamint tőzsdén megjelenő vállalatainak honlapját vizsgáltuk meg, egy előre lefektetett szempontrendszer szerint. Mindez a magyar állami vállalatok honlapjainak részletesebb vizsgálatát alapozta meg, ehhez nyújtott összehasonlítási alapot (lásd a 3. fejezetet).³

Az állami vállalatokat azért tőzsdei cégekkel hasonlítottuk össze, mivel egyfelől benchmarkként elsősorban ezek jöhetnek szóba, hiszen a legszigorúbb közzétételi politika vonatkozik rájuk, másfelől méretük a vizsgált állami vállalatokéhoz hasonlóan nagy.

A honlapokon fellelhető információkat elsősorban a vállalati integritás és átláthatóság szempontjait figyelembe véve térképeztük fel. A vizsgálati szempontok kialakítása során az OECD állami tulajdonú vállalatok számára tett közzétételi ajánlásait is alkalmaztuk. Ennek minimumkövetelményei az OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises⁴ című tanulmány szerint: pénzügyi és működési költségvetés (eredménykimutatás); javadalmazási politika; az állammal és egyéb állami szereplőkkel kötött szerződések; vezetési struktúra és vezetési politika; etikai kódex; a vezetőség és a bizottsági tagok javadalmazása (lehetőleg egyéenkénti adatokkal); nyugellátási adatok; a vezetőség és a bizottsági tagok specifikus jövedelemforrásai.

A Corporate Governance of State-Owned Enterprises⁵ című OECD-elemzés szerint az alábbi területeken ajánlott érvényesíteni a közzétételi politikákat:

- A koordináló, vagy a tulajdonosi jogkört betöltő intézmények által készített aggregált jelentések.
- Belső audit, amely közvetlenül a felügyelőbizottságnak és az audit-bizottságnak jelent.
- Éves, független külső audit.
- Magas szintű nemzetközileg elismert sztenderdeken alapuló pénzügyi és nem-pénzügyi információk.
- Nyilvánosságra hozott nyilatkozat a vállalati célokról és azok teljesítéséről.
- A vállalat tulajdonosi szerkezete és szavazási procedúrája.

³ Ezek csak illusztratív példák, amelyek felillantanak néhány tendenciát, s betekintést engednek a magyar honlapok tágabb kontextusába, de az alacsony elemszámnál és a kiválasztás esetlegességénél fogva messzemenő következtetések levonására nem alkalmasak.

⁴ OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises. OECD Publishing, 2005. (<http://www.oecd.org/corporate/ca/corporategovernanceofstate-ownedenterprises/34803211.pdf>)

⁵ Corporate Governance of State-Owned Enterprises. A survey of OECD countries. OECD Publishing, 2005. (<http://books.google.hu/books?id=TzQtVdcbWnwC&lpg=PA212&ots=6V2O4gjzTn&dq=oeCd%20state%20owned%20enterprises%20public%20disclosure%20to%20ols&pg=PA212#v=onepage&q&f=false>)

- Kockázati tényezők és azok kezelésére hozott intézkedések (kockázatmenedzsment).
- Információ a pénzügyi támogatásokról, beleértve az államtól kapott pénzügyi garanciákat.
- Állammal és egyéb állami szereplőkkel kötött szerződések.

1. táblázat

A vizsgált külföldi vállalatok

Ország	Állami vállalat		Tőzsdei cég
	Vasút	Posta	
Belgium	SNCB	La Poste	–
Franciaország	SNCF	La Poste	Michelin, Renault
Nagy-Britannia	Network Rail	Royal Mail	BP
Németország	Deutsche Bahn	Deutsche Post	BMW
Kanada	–	Canada Post	Bombardier, Canadian National Railway
Csehország	České dráhy	Česká pošta	–
Lengyelország	PKP*	Poczta Polska	–
Szlovákia	Železnice Slovenskej republiky, ŽSR	Slovenská pošta	–

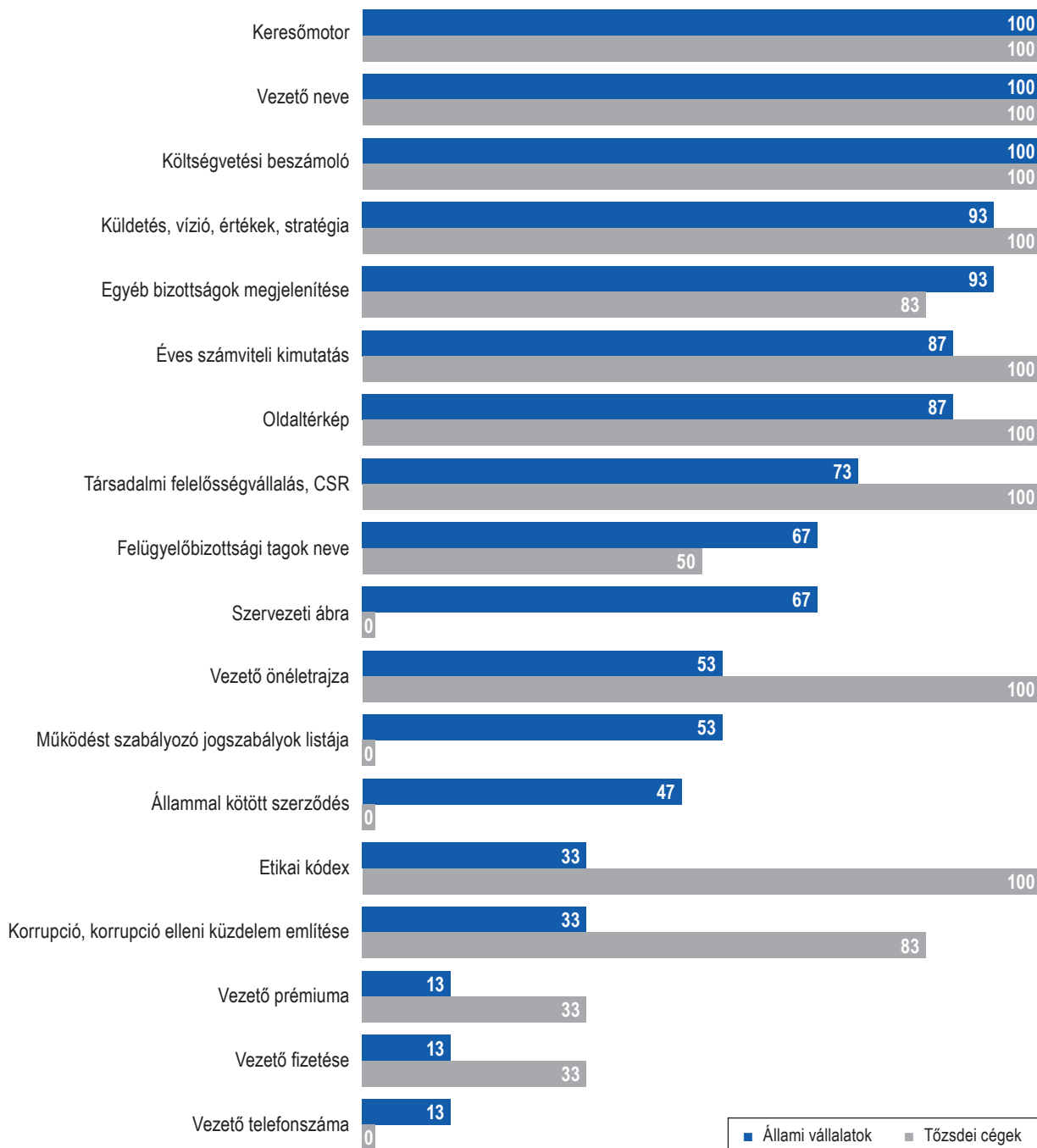
*A PKP állami vállalat, egyetlen részvényese az állam. De leányvállalata, a PKP Cargo a varsói tőzsdén jegyzett, részben állami tulajdonban lévő cég (<http://www.railwayinsider.eu/wp/archives/57800>). Az elemzés során a PKP-t mint állami vállalatot vettük figyelembe.

Az alábbiakban ismertetjük a vizsgálat eredményeit, amelyeket az 1. ábra foglal össze.

1. ábra

A nemzetközi honlapvizsgálat eredményei

Az adott elemet tartalmazó honlapok aránya, a vizsgált cégek százalékában*

*A vizsgálat 15 állami és 6 tőzsdei cégre terjedt ki

Az eredmények azt mutatják, hogy keresőmotor minden állami és tőzsdei vállalati honlapon található, oldaltérkép két kivétellel szintén. Szervezeti ábrát az állami céges honlapok kétharmadán láthatunk, a tőzsdei társaságoknál viszont ez egyáltalán nem szokásos. A felügyelőbizottsági tagok neve az állami vállalatok kétharmadánál, illetve a tőzsdei szereplők felénél tűnik elő, az egyéb bizottságok megjelenítése viszont mindkét vállalatcsoportra jellemző.

A vezető neve mindenhol felbukkan, ám az önéletrajza csak a tőzsdei vállalkozásoknál stabil kellék, az államiaknak csupán körülbelül a felére jellemző. A vezetők telefonszámát mindössze két weboldal teszi közzé (mindkettő állami vállalat), s a fizetésük, illetve prémiumuk is csak elvétve ismerhető meg.

A költségvetési beszámoló sehol sem hiányzik, és az éves számviteli kimutatás hiánya is csak két (állami) cégnél róható fel. A vállalat működését szabályozó jogszabályok listája, illetve az állammal kötött szerződések az állami tulajdonú vállalatok felénél jelennek meg a honlapon, a tőzsdei cégek közül pedig egyiknél sem.

A küldetés, a vízió, az értékek és a stratégia témakörei – egyetlen állami vállalat kivételével – minden vizsgált honlapon fellelhetők. A társadalmi felelősségvállalásra és a CSR tevékenységre vonatkozó információk az államiak többségén és valamennyi tőzsdei céges weboldalon ott vannak. Utóbbiakról az etikai kódex sem hiányozhat, ám ugyanez csak az államiak egyharmadáról mondható el. Lényegében hasonló a helyzet a korrupció, illetve a korrupció elleni küzdelem említését tekintve.

3. MAGYAR ÁLLAMI TULAJDONÚ VÁLLALATOK HONLAPJÁNAK VIZSGÁLATA, ALKALMAZOTT INDEXEK

A kutatás lényegi része a magyar állami tulajdonú vállalatok⁶ honlapvizsgálata, amelynek során a céges oldalakon lévő információkat térképeztük fel, különös tekintettel a jogszabályok által előírt közlések teljesülésére, valamint az átláthatóság és nyitottság szempontjából fontos információk jelenlétére.

A fejezetben először a fontosabb (a nemzetközi vizsgálatban is megjelenő) honlaptartalmakat elemezzük a vizsgált 66 magyar állami vállalat esetén. Ezután a weboldalak tartalmára vonatkozó, többféle megközelítés szerint képzett indexeket vesszük sorra, és az ezeken alapuló céges rangsorokat tekintjük át. Az elemzés a vállalatok nagyobb csoportjaira szorítkozik, amelyeket az adott rangsorban elfoglalt helyük szerint alakítottunk ki.

A honlapvizsgálat során alkalmazott, 64 kérdést tartalmazó kódutasítást a 2. melléklet tartalmazza.

---

⁶Az állami tulajdonú cégek közül a honlapvizsgálat során csak az anyavállalatokat vettük figyelembe.

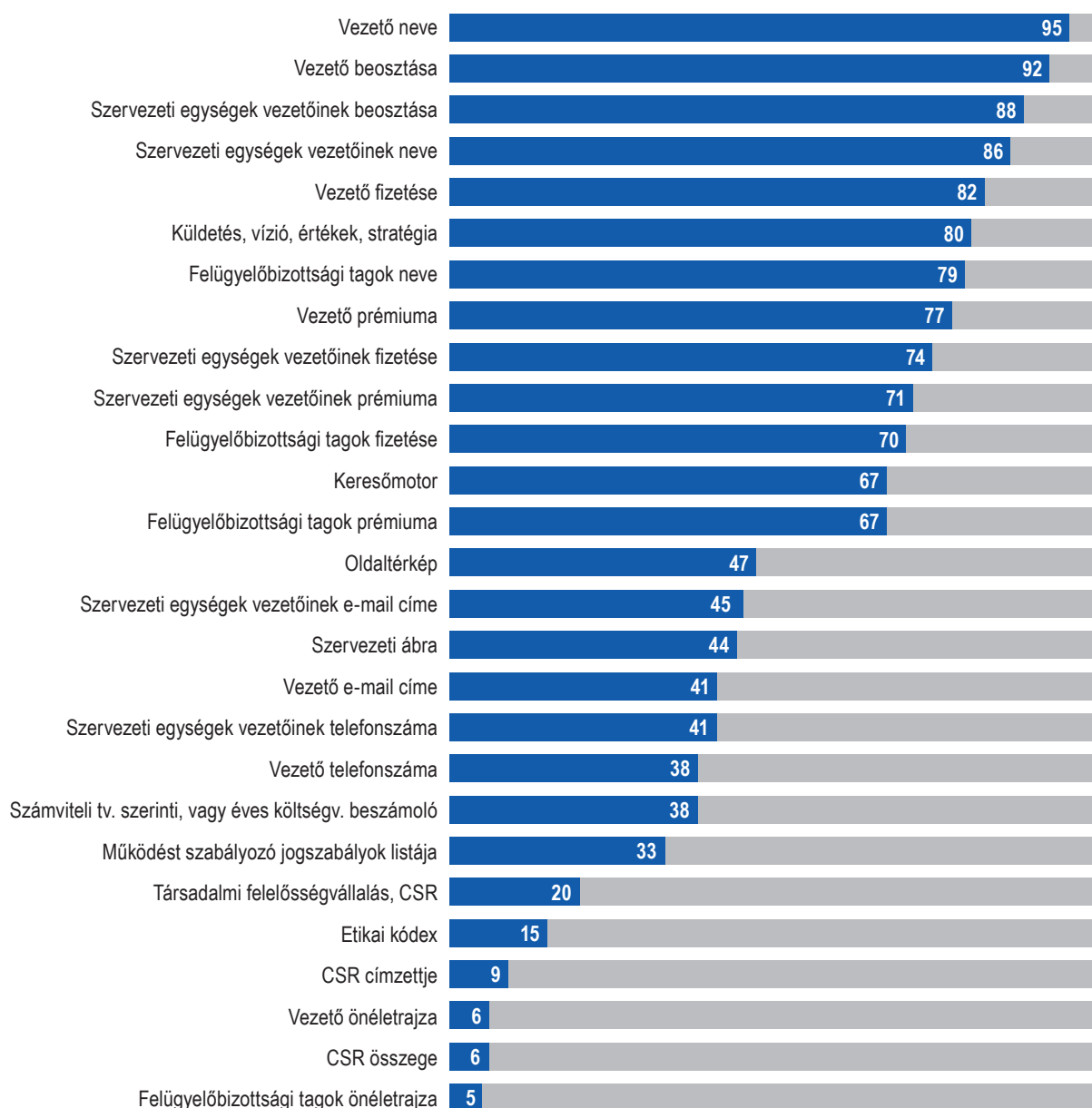
3.1. Magyar állami tulajdonú vállalatok honlapjának vizsgálata

A nemzetközi honlapáttekintés kérdéseit alkalmazva a magyar állami cégek weboldalait is sorra vettük, s az alábbi eredményt kaptuk.

2. ábra

A magyar honlapvizsgálat eredményei

Az adott elemet tartalmazó honlapok aránya, a vizsgált cégek százalékában*

*A vizsgálat 66 állami cégre terjedt ki

E szerint keresőmotor az oldalak többségén található, oldaltérkép, illetve szervezeti ábra pedig nagyjából a felüknél. A felügyelőbizottsági tagok neve többnyire előkerül, s általában (a honlapok mintegy háromnegyedén) a fizetésükre és prémiumukra vonatkozó adatok is elérhetőek. Az önéletrajzuk azonban csak elvétve van ott.

Az állami tulajdonú vállalatok vezetőinek neve és beosztása – néhány kivételtől eltekintve – mindenütt elérhető, telefonszámuk, illetve e-mail címük viszont csak a honlapok bő egyharmadán. A vezetők fizetése, illetve prémiuma zömmel nyilvános, az önéletrajzuk már sokkal kevésbé. Hasonló arányok adódnak, ha a szervezeti egységek vezetőit vizsgáljuk, azzal a különbséggel, hogy a telefon és e-mail cím valamivel gyakrabban (de így is az esetek alig felében) számít publikusnak.

A számviteli törvény szerinti beszámoló, vagy éves költségvetési beszámoló a vizsgált cégek kevesebb mint felének honlapján olvasható el, a működést szabályozó jogszabályok listája pedig csak az egyharmaduknál található meg. Etikai kódexet mindössze 10 weblapon találtunk a 66-ból, ellenben a küldetésről, értékekről, vagy stratégiáról a többség hírt ad. Társadalmi felelősségvállalás (CSR) témakörben összesen 13 vállalat tesz elérhetővé adatokat, s közülük is csak 4 jeleníti meg az ennek keretében elköltött összeget, annak címzettjéről pedig 6 cég ad számot.

3.2. Alkalmazott indexek

A honlapvizsgálat további részében négyféle indexet képeztünk, azzal a céllal, hogy a 64 kérdés által lefedett összesen 136 vállalati jellemzőt értékelni tudjuk. A szereplőket minden egyes indexnél a kapott értékek alapján rangsoroltuk, a könnyebb értelmezhetőség érdekében rendre négy csoportba sorolva a vállalatokat:

- 1. csoport:** a legrosszabb, leggyengébb teljesítményt mutató vállalatok, amelyeknél az indexértékek összege maximum 25,0 százalék.
- 2. csoport:** gyengén teljesítő cégek, 25,1 és 50,0 százalék közötti összértékkel.
- 3. csoport:** közepesre „vizsgáló” szereplők, az 50,1–75,0 százalékos tartományból.
- 4. csoport:** a legjobb teljesítményt nyújtó vállalatok, 75,0 százalékot meghaladó indexértékekkel.

Természetesen az elemzés során a különböző indexek szerint más és más elemszámú csoportot azonosítottunk be.

3.2.1. Törvénytisztelet Index (TTI)

A Törvénytisztelet Index (TTI) azt mutatja, hogy az adott cég a honlapján szereplő információk és adatok alapján mennyiben felel meg az állami vállalatokra nézve kötelező törvényi előírásoknak, tehát az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek (1. melléklet: Általános közzétételi lista), valamint a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 31. paragrafusának (a Közbeszerzési Hatóság által működtetett Közbeszerzési Adatbázisban vagy a saját honlapon közzéteendő információk listája).

Az indexbe csak olyan változók kerültek be, melyek egyértelműen minden vállalatnál értelmezhetőek. Tehát nem kerültek be azok a változók, melyek esetében nem lehet eldönteni, hogy az adat azért hiányzik a honlapról, mert a vállalatnál nem létezik az adott dolog, vagy létezik, de nem tettek fel róla információt a honlapra. (Például nem tudhatjuk, hogy egy vállalat azért nem publikál egyedi közzétételi listát, mert nincs ilyenje vagy mert nem tartják fontosnak a közzétételét.) Továbbá csak olyan változók kerültek az indexbe, melyek kétféle (0 vagy 1) értéket vesznek fel. Azok a változók, melyeken belül több alpont is van, 1-es súllyal kerültek bele az indexbe.

Mindezek alapján a TTI tartalmát a következő elemek adják:

- A vállalat hivatalos neve, székhelye, postai címe, telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme, honlapja.
- Szervezeti felépítés a szervezeti egységek megjelölésével, azok feladatkörei.
- Vezetőre vonatkozó információk (név, e-mail cím, telefonszám, beosztás), fizetés, prémium.
- Szervezeti egységek vezetőire vonatkozó információk (név, e-mail cím, telefonszám, beosztás), fizetés, prémium.
- Információ a felügyelőbizottsági tagokról, fizetés, prémium.
- A vállalatra vonatkozó – feladatát, hatáskörét és alaptevékenységét meghatározó – alapvető jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök teljes szövege.
- A szervezeti és működési szabályzat (szmsz) teljes szövege.
- A közérdekű adatok megismerésére irányuló igények intézésének rendje.
- A vállalat kezelésében lévő közérdekű adatok felhasználására, hasznosítására vonatkozó általános szerződési feltételek (ászf).
- Éves költségvetés, eredménykimutatás, vagy éves költségvetési beszámoló.
- A foglalkoztatottak létszámára és személyi juttatásaira vonatkozó összesített adatok.
- Az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó szerződések megnevezése (típusa), tárgya; a szerződést kötő felek neve, a szerződés értéke; határozott időre kötött szerződés esetén annak időtartama.

- Közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések.
- Éves közbeszerzési terv.
- Éves statisztikai összegzés a közbeszerzésekről.

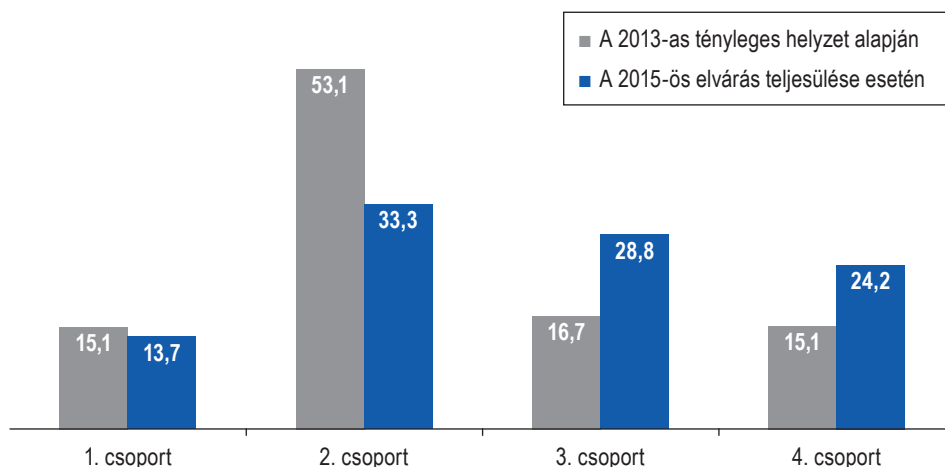
A százas skálára vetített TTI rangsorából azt kaptuk, hogy a lehetséges maximumot egyik vállalat sem érte el, a legmagasabb érték 94,1 pontra jött ki. Mindössze két cég jutott 90 pont fölé, s 75 pont feletti értékkel is összesen csupán 10 szereplő (jellemzően nagyvállalat) dicsekedhet. Az 50–75 pontos sávba 11 cég, a 25–50 pontos intervallumba 35, a legalsó kategóriába pedig 10 vállalat indexértéke tartozik. A minimális érték 5,9 pont.

Ezen rangsor első 15 helyén (65 pont felett) az alábbi ágazatok osztoznak: szállítás (6 szereplő), pénzügyi szektor (3), szolgáltatás (3), vízmű (2), turizmus (1). Az erdészetek (a mezőgazdaság képviselői) jellemzően a rangsor második felében helyezkednek el; a legjobbak közülük a 19. helyen (53 pont), illetve a 21. helyen (51 pont) találhatóak, a többiek pedig a 31–60. pozíció között (16–44 ponttal). A 30 pont alattiak többségét a Honvédelmi Minisztériumhoz tartozó vállalatok alkotják.

A 3. ábra, az állami vállalatokat az ismertetett módon négy csoportra osztva, azok százalékos megoszlását mutatja a TTI értékei szerint – az index jelenlegi, illetve 20 százalékos javulás melletti értékei esetén. Az átláthatóság javítása érdekében a TI Magyarország ajánlása az, hogy a vizsgált cégek két év alatt elérjék a minimum 20 százalékos javulást az adott index eredményében.

3. ábra

A vállalatok megoszlása a TTI értékei szerint, az index jelenlegi és 20 százalékos javulás melletti értéke esetén (százalék)*

*A vizsgálat 66 állami cégre terjedt ki

3.2.2. Kemény Információk Indexe (KII)

Ez az indikátor túlmutat a törvényben előírt, kötelező adatszolgáltatáson, és a közölt adatok minősége irányába tesz egy lépést, ám kizárja a szubjektív tényezőket, így megfelel a mérhetőség kritériumának. Ez a mutató is csak olyan változókat tartalmaz, amelyek számszerűek és/vagy mérhető adatot közölnek.

A Kemény Információk Indexének (KII) tartalma:

- Vezető fizetése.
- Vezető prémiuma.
- Felügyelőbizottsági tagok fizetése.
- Alaptevékenységgel kapcsolatos vizsgálatok, ellenőrzések nyilvános megállapításai.
- Közérdekű adatok hasznosítására irányuló szerződések listája.
- Éves költségvetés, eredménykimutatás, vagy éves költségvetési beszámoló (súlyozva az évszám szerint).
- Közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés (súlyozva az évszám szerint).
- Éves közbeszerzési terv (súlyozva az évszám szerint).
- Éves statisztikai összegzés a közbeszerzésekről (súlyozva az évszám szerint).

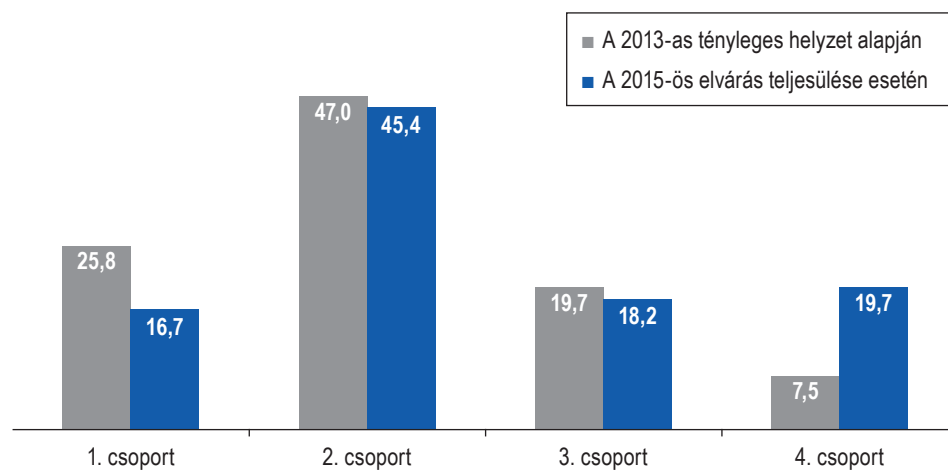
A százas skálára vetített KII rangsorából szintén azt láthatjuk, hogy hibátlan szereplő nincs, ebben az esetben azonban a 90 pontot sem sikerült elérni: 88,9 lett a legmagasabb érték. A 75 pontot mindössze 5 szereplő lépte túl, kivétel nélkül nagyvállalatok. Az 50 és 75 pont közötti tartományban 14 vállalat, a 25–50 pontosban 30, a 25 pont alattiban pedig 17 cég indexértéke sorolódott, melyből 10 vállalat 0 pontot szerzett.

A KII első 14 helyét (60 pont felett) a szállító vállalatok dominálják; 6 cég tartozik ide. A pénzügyi szektort 4 szereplő, a szolgáltatókat 2, a vízműveket és a turizmussal foglalkozókat pedig 1-1 vállalat képviseli az élbolyban. A 0 pontos sereghajtók közül 3 a honvédelmi tárcához tartozik; a porcelániparból, a szolgáltatók közül és az agráriumból egyaránt 2-2 cég érkezett, s 1 közmű egészíti ki a sort. A legjobb eredményt elért mezőgazdasági vállalat a 20. helyen áll, 42 ponttal.

A 4. ábra a négy nagy csoport megoszlását a KII értékei szerint mutatja, ezúttal is az indikátor tavaly mért, illetve 20 százalékos javulás melletti értékei esetén. A TI Magyarország ajánlása ugyanaz, mint a korábbi indexnél: az átláthatóság javítása érdekében a cégeknek két év alatt kellene legalább a jelzett mértékű javulást felmutatniuk.

4. ábra

A vállalatok megoszlása a KII értékei szerint, az index jelenlegi és 20 százalékos javulás melletti értéke esetén (százalék)*

*A vizsgálat 66 állami cégre terjedt ki

3.2.3. Gazdasági Mutatók Indexe (EII)

Hasonlóan a korábbiakhoz, ebben a mutatóban is csak azok a kérdések szerepelnek, melyek a 0 vagy az 1 értéket vehetik fel.

A Gazdasági Mutatók Indexe (Economic Indicators Index – EII) tartalma:

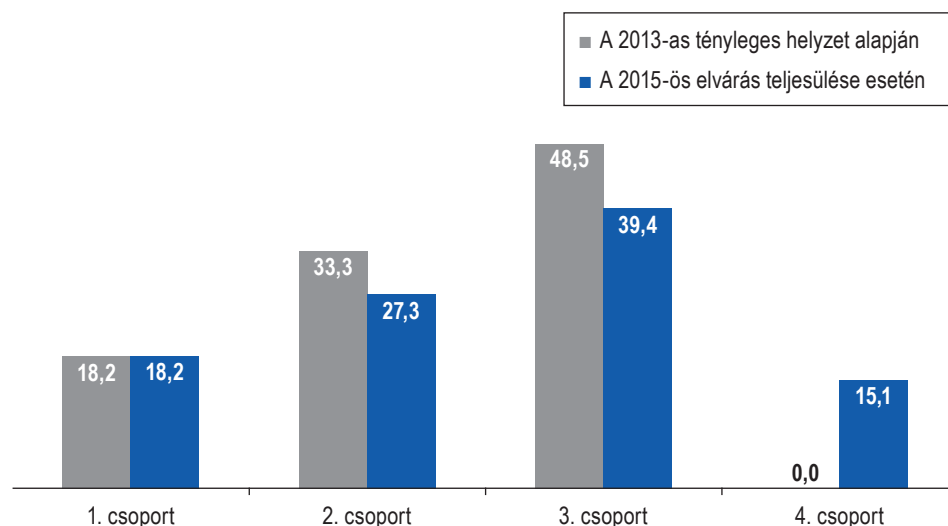
- Vezető fizetése.
- Vezető prémiuma.
- Szervezeti egységek vezetőinek fizetése.
- Szervezeti egységek vezetőinek prémiuma.
- Felügyelőbizottsági tagok fizetése.
- Felügyelőbizottsági tagok prémiuma.
- Számviteli törvény szerinti beszámoló vagy éves költségvetés beszámolója.
- Az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó szerződések megnevezése (típusa), tárgya; a szerződést kötő felek neve, a szerződés értéke; határozott időre kötött szerződés esetén annak időtartama.
- Beszerzési szerződések.
- Nem alapfeladat ellátására (támogatásra) fordított, ötmillió forintot meghaladó értékű kifizetések szerződesei.
- Nem normatív támogatások.
- Az Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztések leírása.
- Az Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó szerződések.
- Beszerzési szabályzat.
- Üzleti terv.

A 100-as maximumot itt sem sikerült elérni; a legmagasabb pontszám a 73,3 – ekkora értékkel 4 vállalat dicsekedhet. Az egyes csoportoknál a pontszámok között viszonylag kicsit a szórás; 60 és 66 pont közé 14 vállalat esik, s ugyanennyien találhatóak az 50–58-as sávban is. A 33 és 47 pont közötti intervallumban 16 cég, 33 pont alatt pedig 18 vállalat indexértéke jutott; a 0 pontosok közé 7 szereplő tartozik.

Az első 10-ben (60 pont fölött) 3-3 szállító, illetve szolgáltató, továbbá 2-2 vízmű, illetve pénzügyi vállalat kapott helyet. Az 5. ábra a szokásos módon építkezik, s a TI Magyarország ajánlásai is a már bevett formulához igazodnak (két éven belül 20 százalékos előrelépés).

5. ábra

A vállalatok megoszlása a EII értékei szerint, az index jelenlegi és 20 százalékos javulás melletti értéke esetén (százalék)*

*A vizsgálat 66 állami cégre terjedt ki

3.2.4. Általános Információs Index (All)

Az Általános Információs Indexben (Access to Information Index – All) úgyszintén csak azok a kérdések szerepelnek, a melyek a 0 vagy az 1 értéket vehetik fel. Az indikátor tartalma:

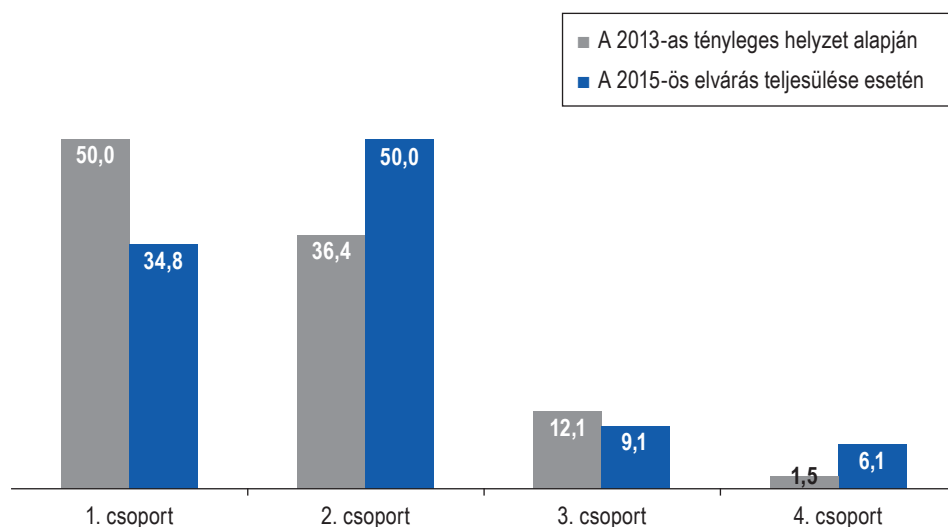
- Elérhető-e a honlap valamilyen idegen nyelven (angol, német, egyéb)?
- Van-e keresőmotor a honlapon?
- Van-e oldaltérkép?
- A vállalat hivatalos neve, székhelye, postai címe, telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme, honlapja.
- Szervezeti felépítés a szervezeti egységek megjelölésével, azok feladatkörei.
- A vezetőre vonatkozó információk (név, e-mail cím, telefonszám, beosztás), fizetés, prémium.
- Szervezeti egységek vezetőire vonatkozó információk (név, e-mail cím, telefonszám, beosztás), fizetés, prémium.
- Ügyfélkapcsolati vezetőkre vonatkozó információk (név, e-mail cím, telefonszám, beosztás).
- Testületi szerv létszáma, összetétele, tagjainak neve, beosztása, elérhetősége.
- A közfeladatot ellátó szerv irányítása, felügyelete vagy ellenőrzése alatt álló, illetve alárendeltségében működő más közfeladatot ellátó szerv adatai.
- Többségi tulajdonban álló, illetve részvétellel működő gazdálkodó szervezet adatai (név, elérhetőség, székhely, tevékenységi kör, részesedés mértéke, képviselőjének neve).
- Közalapítványok adatai.
- Társaság által alapított lapok adatai (név, cím, kiadó neve, címe, főszerkesztő neve).
- Tulajdonosi és felügyelő szervre vonatkozó adatok.
- Alapvető jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök.
- Szmsz, adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat.
- Közszolgáltatások (név, tartalom, igénybevétel rendje, fizetett díj mértéke, adott kedvezmények).
- Adatbázisok, nyilvános kiadványok, hirdetésmények, közlemények, pályázatok, ezek típusa.
- Alaptevékenységgel kapcsolatos vizsgálatok, ellenőrzések nyilvános megállapításai.
- Közérdekű adatok kezelésére vonatkozó információk, eljárásrend, statisztikai adatszolgáltatás, egyedi közzétételi lista.
- Koncesszióról szóló törvényben meghatározott nyilvános adatok (pályázati kiírások).
- Mission statement.

A százas skálára vetített All rangsorában a legmagasabb pontszám 76,8, s nem is akad több 75 feletti érték. Az 50 és 75 pont közötti tartományban 8 vállalat, 25 és 49 pont között 24, az alatt pedig 33 cég indexértéke található. A minimális pontszám 5,9.

Az index első 10 helyén (40 pont fölött) 5 szállító vállalat, 3 pénzügyi társaság, s 1-1 turisztikai, illetve közmű cég osztozik. A 6. ábrán a négy alcsoport arányai láthatóak, a TI Magyarország 20 százalékos ajánlásával kiegészítve.

6. ábra

A vállalatok megoszlása a All értékei szerint, az index jelenlegi és 20 százalékos javulás melletti értéke esetén (százalék)*

*A vizsgálat 66 állami cégre terjedt ki

A négy indexnek a felmérés idején rögzített, azaz 2013-as állapotát vizsgálva megállapítható: egyik indikátornál sem fordul elő, hogy a legjobb teljesítményt mutató vállalatok csoportja lenne a legnépesebb. A közepes teljesítményt mutatók köre egyetlen alkalommal tartalmazza a legtöbb társaságot (66-ból 32 cég). Két index esetében a „gyenge” teljesítményt mutató mezőny a legnépesebb (66-ból 31, illetve 35 cég), míg egynél a leggyengébbek voltak a legtöbben (33-an, ami a teljes mezőny felét jelenti). Két indexnél jócskán akadtak 0 pontosok (7, illetve 10 vállalatról mondható ez el).

Az indexek összefoglaló statisztikáit a 2. táblázat mutatja.

2. táblázat

Az indexek összefoglaló statisztikái

Indexek/Mutatók	Elemzés (darab)	Minimum (pont)	Maximum (pont)	Átlag (pont)	Medián (pont)	Szórás
TTI	66	5,88	94,12	45,77	44,11	22,44
KII	66	0,00	88,89	37,91	33,33	23,40
EII	66	0,00	73,33	42,32	46,67	21,71
AII	66	5,91	76,77	28,72	25,08	15,86

A fenti négy index alapján képzett rangsorok egymáshoz való viszonyát, összefüggéseit páronkénti, Spearman-féle rangkorrelációval vizsgáltuk meg. Az eredményeket a 3. táblázat szemlélteti.

3. táblázat

Az indexek páronkénti rangkorrelációs együtthatói (Spearman-féle rangkorreláció)

Indexek	TTI	KII	EII	AII
TTI	–	–	–	–
KII	0,915	–	–	–
EII	0,779	0,789	–	–
AII	0,862	0,709	0,630	–

Megjegyzés: a táblázatban szereplő értékek 1 százalékos szignifikancia-szinten szignifikánsnak bizonyultak

Az eredmények azt mutatják, hogy minden index a közepesnél szorosabb, pozitív összefüggésben van a többivel. A legszorosabb kapcsolat a TTI és a KII között van: a rangkorrelációs együttható értéke itt 0,915, tehát a két rangsor csak kevésben tér el egymástól. (Ez persze nem meglepő, hiszen a két index tartalma között is szoros a kapcsolat.) Szintén erős összefüggést mutatnak a TTI és az All indexek (együttható: 0,862). A leggyengébb, de 0,5-nél erősebb kapcsolat az EII és az All indikátorok között áll fenn (együttható: 0,630).

Ennek alapján elmondható, hogy a különböző indexek által felállított rangsorok nagymértékben átfedőek, tehát ha egy vállalat az egyik rangsorban jó helyezést ér el, nagy valószínűséggel a másokban is jó a pozíciója. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a vállalati honlapok információtartalom szerint polarizálódnak: a legtöbb ilyen weboldalra igaz, hogy vagy nagyon információgazdag, vagy nagyon szegényes. Tehát például az informatív honlapokon a törvényben előírt információk (TTI) és a számszerű, mérhető egyéb adatok (KII) egyaránt megfelelően szerepelnek, azok a weboldalak azonban, amelyek nem felelnek meg a törvényi előírásnak, nagy valószínűséggel az egyéb információk megjelenítésében sem jeleskednek.

4. AZ INTERJÚS KUTATÁS TAPASZTALATAI

A kutatás egyik fontos állomásaként személyes interjúkat készítettünk egyes magyar állami tulajdonú vállalatok vezetőivel az átláthatóság és integritás témaköreiben. A beszélgetés során kitértünk az adott cégnél az átláthatóság érvényesülésére, az integritást elősegítő intézmények (például etikai kódex, etikai forródrót, compliance office és hasonló) léteire és működésére, miközben megkíséreltük feltérképezni a vállalatvezetők ezekkel kapcsolatos véleményét, magatartását is.

4.1. Kiválasztás

Az interjúalanyok kiválasztása az alábbi módon történt:

- A nemzeti vagyonról szóló, 2011. évi CXCVI. törvény⁷ 2. mellékletéből (A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon köre; ezen belül I. Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonban tartandó állami tulajdonban álló társasági részesedés) kiválasztottuk az állami tulajdonban, vagy állami résztulajdonban levő vállalatokat (az állami részesedés legalacsonyabb mértéke: 25 százalék + 1 szavazat).
- Az állami tulajdonú cégek közül csak az anyavállalatokat vettük figyelembe (66 ilyen céget azonosítottunk).
- A cégek honlapjainak vizsgálata során négy csoportot hoztunk létre az Általános Információs Index (AII) és a Kemény Információk Indexe (KII) szerint (4. táblázat).
- A kiválasztásnál figyelembe vettük a négy csoportot és a vállalatok ágazati besorolását. Arra törekedtünk, hogy mind a négy csoport és minden nagyobb ágazat (például közlekedési, pénzügyi és energiaszektor) képviselve legyen az interjúra kiválasztott vállalatok között.
- Összesen 30 vállalatot kerestünk meg.

⁷ A jogszabály elérhető az interneten (<http://net.jogtar.hu/jr/gen/getdoc2.cgi?docid=A1100196.TV>).

4. táblázat

A vállalatok csoportjai az AII és a KII mutatók szerint

Indexek		Kemény Információk Indexe		Összesen
		Medián alatt	Medián felett	
Általános Információs Index	Medián alatt	23	4	27
	Medián felett	3	36	39
Összesen		26	40	66

Az interjúszervezés tapasztalatai azt mutatják, hogy a magyar állami vállalatok vezetői nem szívesen adnak interjút ebben a témában: nagyon magas elutasítási aránnyal találkoztunk. A megkeresett 30 állami vállalat közül – két és fél hónapos szervezést követően – csupán 7-nél jött létre interjú, ami szokatlanul alacsony (23 százalékos) válaszadói hajlandóságot jelez. Megjegyzendő, hogy e hajlandóság mutat némi pozitív összefüggést a honlap információtartalmával: a 7 válaszadó cég közül 4 a honlapok tartalma (Törvénytiszteltet Index) szerint összeállított rangsorban jó helyen szerepelt, míg 1 közepes, 2 pedig alacsony pontszámot kapott.

Az interjúk körülményei

Az interjút 23 megkeresett állami vállalat nem vállalta – ezek közül 7-től konkrét elutasítás érkezett –, több esetben indoklás nélkül, máskor időhiányra vagy egyéb tényezőkre hivatkozva.

További 5 vállalat írásban válaszolt az előzetesen kiküldött standard kérdéssorra. Ezekből a válaszokból azonban csak a vállalat honlapjára és az átláthatóságot elősegítő eszközök létre vonatkozó alapvető információkat tudtuk meg, tehát a vezetőség átláthatóságra vonatkozó hozzáállására, véleményére nem következtethetünk belőlük.⁸

A 60 perces interjúkat a Korrupciókutató Központot képviselő két munkatárs készítette, a TI Magyarország alvállalkozójaként: az egyikük kérdezett, a másikuk pedig jegyzetelt (tekintettel a kényes témára, hangfelvétel nem készült). Minden interjú elején elmondtuk, hogy maga a beszélgetés anonim, még a vállalat szektorát sem hozzuk nyilvánosságra, megakadályozandó a későbbi beazonosítást.

A legfelső vezetés (vezérigazgatói szint) 4 vállalatnál képviseltette magát az interjún, a fennmaradó 3 esetben alsóbb szintű vezető (belső ellenőrzési főosztályvezető, működésirányítási vezető, humán erőforrás vezérigazgató-helyettes) jelent meg.

Az esetek több mint felében, egészen pontosan 4 vállalatnál, az előzetesen egyeztetett interjúalany mellett több egyéb részvevő (például jogász, kabinetfőnök, szóvivő, irodavezető) is megjelent a beszélgetésen.

Az interjútapasztalatok alapján elmondható, hogy a vállalati integritást és átláthatóságot elősegítő intézmények és eszközök kevés helyen lelhetőek fel – leginkább a kifejezetten progresszív vezetésű állami vállalatokra jellemző ez.

⁸ Az 5 írásbeli választ – a 7 személyes interjúból származó adatokkal összevonva – csak az eszközökre vonatkozó, számszerű eredményeknél használtuk fel: ott, ahol ezt külön jelezzük. Külön jelzés híján csak a 7 személyes interjúra vonatkoznak az állítások.

4.2. Az átláthatóságot elősegítő eszközök előfordulása

Az átláthatóságot elősegítő eszközök előfordulási gyakoriságának áttekintése során 12 vállalat adatait elemezzük, összevontan kezelve az 5 írásban válaszoló és a 7 személyes interjút adó céget.

A legelterjedtebben alkalmazott eszköz a beszerzési szabályzat és a titoktartási nyilatkozat, amelyeket 12 vállalatból 9-nél alkalmaznak, külön beszerzési osztály azonban csak 7 cégnél van (7. ábra). Az etikai kódex és az összeférhetlenségi nyilatkozat használata is elterjedtnek mondható, 8 megkérdezettnél található ilyen. A vagyongyarapodási nyilatkozat aláírása mindössze az elért cégek felénél bevett gyakorlat. A legritkábban alkalmazott eszközök pedig az etikai forródrót, illetve a külön compliance osztály: ezeket csak 1-1 vállalatnál találtuk meg. (Az utóbbi feladatait – megfelelési ellenőrzések – a legtöbb helyütt a belső ellenőrzés és/vagy a jogi osztály végzi el.) Az utóbb említett magasabb szintű eszközök mindössze egy, illetve két éve léteznek az érintett cégeknél, tehát elmondható, hogy ezek még éppen csak megjelentek a magyarországi állami vállalati szférában.

7. ábra

Integritást és átláthatóságot elősegítő eszközök előfordulása az állami vállalatoknál

Az adott eszközt alkalmazók aránya, a vizsgált cégek százalékában*

*A vizsgálat 12 állami cégre terjedt ki

4.3. Idézetekkel illusztrált állítások, megfigyelések

A személyes interjúknak csak az egyik hozadéka az ott elhangzott konkrétumok köre. Emellett a beszélgetés hangulata, a hangsúlyok és a nonverbális kommunikáció is nagyon sok információval szolgálnak arról, hogy az állami tulajdonú vállalatok vezetői mit gondolnak az átláthatóságról és az integritásról. Az alábbiakban a tapasztalatokat több általánosabb megfigyelésben, állításban foglaljuk össze, s idézetekkel illusztráljuk.

Az interjúkban érintett – a továbbiakban betűkkel jelölt – vállalatokról, s nyilatkozó vezetőjükről a fentebb vizsgált eszközök tekintetében az 5. táblázat ad összefoglaló képet.

5. táblázat

Az interjúkban érintett cégek és vezetőik jellemzői

Vállalat betűkódja	Cégméret	Hány eszközt alkalmaz a 8-ból?	Milyen gondolkodású az interjúalany?
„A”	Nagyvállalat	5	Nyitott
„B”	Nagyvállalat	7	Progresszív
„C”	Nagyvállalat	6	Nyitott
„D”	Nagyvállalat	0	Nyitott
„E”	Nagyvállalat	7	Zárt
„F”	Nagyvállalat	5	Zárt
„G”	Nagyvállalat	6	Nyitott

1. állítás: Az állami tulajdonú vállalatok vezetői jellemzően meg kívánnak felelni a törvényeknek, anélkül azonban, hogy igazából átlátnák, megértenék, az adott szabály milyen célt szolgál. Sokszor egyedüli kitűzött céljuk az, hogy megfeleljenek a jogszabályoknak. Az átláthatóság és integritás témájával a formális követelmények, szabályok és jogi előírások kényszere miatt foglalkoznak – anélkül, hogy felismernék az előbbieket valódi célját és értékét. A törvénykövetést nem belső meggyőződés, hanem külső kényszer mozgatja.

„A honlap minimum hat törvénynek megfelel.” („C” vállalat, vezető jogtanácsos)

„Integritási megállapodást nem kötünk, de ennél erősebb az, hogy szerződésben rögzítjük. Egy szándéknyilatkozat sosem annyira erős, mint egy szerződés, mert a törvénysszöveg a Szentírás.” („E”, belső ellenőrzési főosztályvezető)

„Átláthatóság tekintetében a törvénynek teljesen megfelelünk. Nem is mondhatnánk más jogászként, de tényleg, erre törekszik a menedzsment, hogy ezt végigverje az egész csoport szintjén.” („F”, jogtanácsos)

„Ugyanez vonatkozik párhuzamosan egy cég vezetésére is, hogy elkötelezettek a törvények betartása mellett, a megfelelő átláthatóság mellett. Ha a HR-szakterületet nézzük, mi rendes, jogkövető vállalként közzétesszük a fizetési adatokat, ami nem szokásos a verseny piacon. Nem biztos, hogy magánszemélyként vagy szakmai oldalról egyetérttek vele, de mivel ez a szabály, betartjuk és közzétesszük az adatokat, amiket kell.” („F”, humán erőforrás vezérigazgató-helyettes)

2. állítás: Az állami tulajdonú vállalatok vezetői közül sokakra jellemző, hogy nincsenek tisztában az átláthatóság és integritás mögöttes eszméjével, tartalmával. Ha ismerik is a transzparens vállalatműködést elősegítő eszközöket, nem látják ezek szerepét a vállalat hatékony működésének biztosításában, illetve nincsenek tisztában azzal, hogy ezek csak rendszerbe illesztve, egymást erősítve fejthetik ki jótékony hatásukat. Rendkívül erős a vállalatvezetők idegenkedése a nyilvánossággal szemben. Ez a nyilvánosság szerepe és az integritás alapú vállalati működés közötti összefüggés teljes félreértését okozza.

„Jelenleg perben állunk az adóhivatallal, mert elvittek tőlünk pénzt, amit szerintünk nem kellett volna. Nem tudom, hogy ezt ki kell-e tenni a honlapra, de – a többi állami vállalat szokásait követve – inkább nem rakjuk ki.” („A”, működésirányítási vezető)

„Az etikai ügyeket kiemelten zártan kezeljük, mert a nyilvánosság rontaná a bejelentési kedvet.” („E”, belső ellenőrzési főosztályvezető)

„Mi a célja a közzétételnek, ezen el lehetne filozofálgatni; manapság az a célja, hogy a Blikkben megjelenjen és lehessen rajta csámcsogni.” („F”, humán erőforrás vezérigazgató-helyettes)

„A honlapot gyakorlatilag én egyáltalán nem használom, de fontosnak tartom.” („G”, vezérigazgató)

3. állítás: A versenyszférában működő, de állami tulajdonban levő vállalatok körében jelenleg versenyhátrányt okozhat bizonyos, a törvény által előírt információk közzélése (vezetők fizetése, prémiuma). Ez önmagában erősíti a vállalatvezetők idegenkedését a transzparenciával szemben olyan területen is, ahol ez – mivel nincsenek negatív gazdasági hatások – nem lenne indokolt. Ezzel a secundum quit érvelést alkalmazzák, felmentve magukat a transzparenciáról, az integritás fontosságáról való gondolkodás kívánalma alól.

„Én úgy itélem meg, hogy a legfontosabb dolog az emberi munkaerő. Az egy olyan befektetett érték, ami nyilván el tudja vinni a tudását. Ez a verseny piacon nyilván hátrány, ha egy versenytárs számára egyértelműen látszik, mennyi pénzért lehet xy-t átvinni. Nem egyenlő a piaci helyzet, mert például a konkurens multik nem teszik közzé a kulcsmunkatársaik adatait.” („F”, humán erőforrás vezérigazgató-helyettes)

„A mi problémánk a kifejezett adathalászkok. Versenyipiaci környezetben működünk, és sokszor tapasztaljuk: különféle civil szervezetektől – akár olyanoktól, akiket a versenytárs finanszíroz – jönnek olyan megkeresések, hogy olyan szerződést akarnak kikérni, ami a mi üzleti pozíciónkat ténylegesen lerontaná. Olyan know-how-t, vagy annak eredményeként elkészült tanulmányokat, vagy olyan kereskedelmi adatokat kérnek ki, ami szétverné a vállalatunk piaci helyzetét.” („F”, humán erőforrás vezérigazgató-helyettes)

„Az egésznek az alapja a 2011-es Infotörvény, tehát az állami és nemzeti vagyonról szóló törvény. Ez alapján a bíróság kialakított egy gyakorlatot, hogy azt mondja, a cégünk közfeladatot ellátó szerv, mert állami vagyont kezel. Hosszasan lehetne fejtegetni, miért nem értünk ezzel egyet. A bíróság kihozta ezt, hogy a közérdekű adatigényléseknek eleget kell tenni, és ezért ennek megfelelően járunk el, de a Ptk. szerinti lehetőséget kihasználva.” („F”, jogtanácsos)

4. állítás: A transzparens működés irányába elinduló magyar állami tulajdonú vállalatokra egyelőre az útkeresés jellemző: ad hoc ötletekkel próbálják megoldani a transzparencia, az integritás alapú vállalati működés problémáit – professzionális gondolkodás, formalizált rendszer és szakértők bevonása nélkül.

„A munkaszerződésben nem utalnak arra, hogy az etikai kódexnek megfelelően kell eljárnia, ez inkább egy ajánlás.” („A”, működésirányítási vezető)

„Családias légkör jellemzi a céget, a vezérigazgatóhoz bárki bejelentkezhet a honlapon keresztül egy kávézásra, és ott bármilyen ügyet megtárgyalhatnak, panaszt tehetnek. Átlagosan kéthetente egyszer van erre igény. Ezt a célt szolgálja az ötletláda is.” („C”, vezető jogtanácsos)

„Etikai forródrótunk nincs, a vezérigazgatói fogadóórán és közvetlen e-mailen lehet bejelenteni a visszaéléseket. Az etikai forródróton mi nagyon keményen gondolkodunk. Mentálisan átalakuló szervezet vagyunk, sok konfliktussal, ezért bármiféle anonim dolog más érdekek szolgálatába állítható, és a szervezet árnyékra vetődik.” („G”, vezérigazgató)

5. állítás: Az állami tulajdonú vállalatok vezetőinek körében, kevés esetben ugyan, de már felfedezhető a transzparencia, az integritás alapelveinek és értékének felismerése, belsővé tétele, valamint az e tekintetben rendszerszintű gondolkodás.

„Vállalatszerűen működő vállalattá kellett átalakítani a céget. A megváltozott szervezet nagyon pozitív hatással volt mindenre, beleértve a dolgozókat is, mivel a folyamatok standardizálása következtében kialakult szerepek és értékek meggyökeresedtek és belsővé váltak.” („A”, működésirányítási vezető)

„Az etikai kódex, a környezetközpontú, a munkabiztonságra odafigyelő vállalatirányítás – összességében a tisztességes munka – fontos lenne; ebbe beletartozik, hogy nem rabolom ki a céget.” („A”, működésirányítási vezető)

„Azért fontos az etikai kódex, mert kell, hogy legyen egy olyan értékrend, amihez mindenki igazodni tud, aki a céghez tartozónak vallja magát.” („C”, vezérigazgató)

„Az átláthatósággal kapcsolatban nagyon fontos az elköteleződés. Lehet úgy csinálni, mintha lenne, és létrehozunk osztályt és pénzt, de nem működik.” („A”, működésirányítási vezető)

6. állítás: Az állami tulajdonú vállalatok menedzsmentjében ritka, de létező az a felismerés, hogy a transzparens működés betartása és betartatása hatékonyabb vállalati működéshez vezet.

„Nekem az a személyes meggyőződése, hogy anyagilag is hatékonyabban dolgozunk a tisztességes munkában.” („A”, működésirányítási vezető)

„A transzparencia-követelményeknek való megfelelés a cég külső megítélése szempontjából nagyon fontos, a vállalat jövője érdekében. Iszonyú nehéz felépíteni egy imidzset, de elveszíteni baromi könnyű.” („C”, vezérigazgató)

„A transzparencia-követelményeknek azért fontos megfelelni, mert ez sok mindenre hatással van: például nem prudens vállalattal nem működnek együtt az azonos szektorba tartozó nemzetközi vállalatok.” („B”, vezérigazgató)

„A műszaki ellenőrzés nagyon hasznos, mert visszajelzést kapok a vezetőktől. Ha hierarchikus a vállalat felépítése, az érdekek leárnyékolják a felfelé áramló információkat, így nem jutnának el hozzám.” („G”, vezérigazgató)

7. állítás: Az állami tulajdonú vállalatok működésének transzparenciája és az annak érdekében tett erőfeszítések mértéke nagyrészt az első számú vezető gondolkodásától függ.

„Technokrata életpályám van.” („B”, vezérigazgató)

„A vagyongyarapodási nyilatkozat aláírása nem lenne felesleges, nem is tudom, miért nem csináltam ilyet az átalakításkor.” („B”, vezérigazgató)

8. állítás: Magyarországon az állami tulajdonú vállalatok körében elindult egy gondolkodási váltáshoz és szemléletváltáshoz vezető folyamat a transzparens működés követelményeinek való megfelelés, az átlátható működés pozitív következményeinek megértése irányában, de ez lassan halad, és mind a vállalati felső vezetés, mind a középvezetés szintjén gyakran fogadja értetlenség. Az újfajta gondolkodásmódot nehéz

a szervezetbe integrálni. Másfelől, a gazdasági életet működtető mindennapi mechanizmusok között a lojalitás és a korrupció fontos szerepet játszik. Ezek léte és érvényesülése sem kedvez annak, hogy egy vállalatnál sikeres kultúraváltás történjen.

„Ez egy feudális, nem polgári társadalom, ahol a hűség a lényeg, a magángazdaságban és az állami szektorban is. Cselédekre van szükség ebben az országban.” („D”, ügyvezető igazgató)

*„Nem működik a rendszer korrupció nélkül. Nincs, ami megolajozza.”
 („D”, ügyvezető igazgató)*

„Kultúraváltás történik a cégnél.” („B”, vezérigazgató)

4.4. Vezetői gondolkodásmódok – összefoglalás

Egy vállalat vezetője négyféleképpen gondolkodhat az integritásról, illetve az antikorrupciós fellépésről a saját szervezeténél.

1. **Ignorancia.** *„Én vagyok a vezérigazgató. Nálunk e téren minden rendben. Nincs korrupció.”*

Egyáltalán nem ismeri el a szervezetnél a jelenség létezését, és ebből következően értelmetlennek érzi azt, hogy erről beszéljen.

2. **Felismerés.** *„Van erre lehetőség, foglalkozunk is vele, de nem jellemző nálunk.”*

A vezető felismeri, ez a jelenség elvileg létezhet a saját szervezeténél, de csak elméletileg, mivel minden szükséges lépést megtettek már azért, hogy a negatív jelenségeket kiiktassák a szervezet életéből. Ám ha jobban utánakérdezőnk, akkor világos lesz, hogy egyáltalán nincs így. Csupán hagyományos eszközöket használnak a megfelelő, etikus magatartás biztosítására, ösztönzésére (belső ellenőrzés, kontrolling, biztonsági szolgálat), és nincsenek tisztában az integritás fontosságával, sem azokkal a modern szervezeti megoldásokkal, amelyek voltaképpen garantálni tudják ezt.

3. **Formális fellépés.** *„Mindent megteszünk, amit a törvény, a tulajdonos előír. Ezért nálunk ez már nem probléma.”*

A vállalatvezetők e csoportja formálisan már alkalmazza a modern megoldások egy részét is, de úgy, hogy voltaképpen nem érti ezek alapelveit, feltételeit és célját. Az antikorrupciós lépések szinte kizárólag külső (szabályozási, tulajdonosi) presszió eredményei. Az integritást segítő intézmények fenntartása a szabálykövetésből, a törvénysértés következményeitől való félelemből fakad.

4. **Tényleges fellépés.** *„Léteznek ezek a kockázatok, persze, de mindent megteszünk a mérséklésük érdekében. Évenként monitorozzuk e téren a szervezet működését.”*

A vállalatvezetők e csoportja úgy alkalmazza és működteti az integritást elősegítő szervezeti és szabályozási megoldásokat, hogy tisztában van ezek céljaival, feltételeivel és a vállalat hatékonyságára gyakorolt pozitív hatásaival.

Az általunk megkérdezett vállalatvezetők többsége a fenti csoportok közül a másodikba és a harmadikba tartozik, s mindössze egy esetben tapasztaltunk olyan gondolkodást, amelyet a negyedikbe lehetne sorolni.

5. MELLÉKLETEK

5.1. Nemzetközi jogszabályi környezet, hazai helyzet

Az alábbiakban röviden összefoglaljuk a nemzetközi jogi környezet feltérképezése során összegyűjtött, relevánsnak ítélt jogszabályok tartalmát. Olyanokról van szó, amelyek az állami és egyéb vállalatok működését szabályozzák a transzparencia és az integritás szempontjából. A vizsgálat Nagy-Britanniára, Kanadára, Franciaországra, Belgiumra és Németországra terjedt ki. A bemutatott jogszabályok nem teljes körűen ölelik fel a vizsgált témát, csak illusztrációként szerepelnek. Emellett sorra vesszük a releváns magyar jogszabályokat is, melyek a 3. fejezetben részletezett honlapvizsgálat alapját képezik.

5.1.1. Nagy-Britannia

1. *The Companies Act 1985 (International Accounting Standards and Other Accounting Amendments Regulations 2004)*

A vállalati törvény a pénzügyi-számviteli szabályokat tartalmazza, a kötelező számviteli kimutatások, például mérleg és eredménykimutatás tartalmi és formai szabályait írja le általában, a kisvállalatokra, a bankokra és a biztosítótársaságokra vonatkoztatva.

2. *Companies Act (2006 c. 46)*

A törvény tartalmazza a vállalatokra vonatkozó teljes szabályozást (például vállalat típusok, vállalat neve, pénzügyi beszámolók, részvények kibocsátása, felvásárlás, összeolvadás stb.). A 43. rész tartalmazza az átláthatóságra vonatkozó általános szabályokat (Transparency Rules) és az általános vállalatvezetési szabályokat (Corporate Governance Rules).

3. *The Financial Transparency (EC Directive) Regulations (2009 No. 2331)*

A pénzügyi átláthatóságról szóló, 2009-ben hatályba lépett rendelet alapja az Európai Bizottság direktívája. A rendeletben az állami vállalatok pénzügyi átláthatóságát szabályozzák – általában, illetve az ipari szektor vállalataira vonatkozóan. E szerint a cégeknek minden pénzügyi évre vonatkozólag el kell küldeniük a minisztériumnak az éves jelentést, az éves beszámolókat, az igazgatók jelentéseit és az egyéb riportokat. A rendeletet 2011-ben néhány ponton módosították: *The Financial Transparency (EC Directive) (Amendment) Regulations (2011 No. 1275)*.

5.1.2. Kanada

1. *Canada Corporations Act (R.S.C. 1970, c. C-32)*

A törvény tartalmazza a cégekre vonatkozó teljes szabályozást (például vállalatípusok, alapítás szabályai, vállalat neve, pénzügyi beszámolók, részvények kibocsátása stb.).

2. *Federal Accountability Act (S.C. 2006, c. 9)*

A törvény része a Conflict of Interest Act (S.C. 2006, c. 9, s. 2), amely az állami alkalmazottak lehetséges érdekellentéteit, az Érdekellentéti és Etikai Biztos (Conflict of Interest and Ethics Commissioner) jogkörének és feladatainak leírását tartalmazza, s kitér az ajándékok elfogadására is.

5.1.3. Franciaország

1. *Code des juridictions financières (utolsó módosítása: 2013. május 12.)*

A Számvevőszékről szóló törvény. Ezen intézmény végzi az állami vállalatok pénzügyi átvilágítását. A törvény kimondott célja a korrupció megelőzése és a gazdasági élet átláthatóvá tétele.

2. *Loi no. 93-122 du 29 janvier 1993 relative à la prévention de la corruption et à la transparence de la vie économique et des procédures publiques*

Az aktív és passzív korrupció megelőzéséről szóló törvény röviden kitér a vállalati korrupcióra is (állami és magánvállalatok esetében egyaránt).

5.1.4. Belgium

1. *Loi portant réforme de certaines entreprises publiques économiques (1991)*

Az állami cégekről szóló, 1991-ben hatályba lépett törvény tartalmazza e vállalatok alkalmazottaira vonatkozó, az adminisztrációval kapcsolatos, valamint a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó szabályokat. Az éves kimutatásokat a Pénzügyminisztériumnak kell elküldeniük.

5.1.5. Németország

1. *Gesetz zur Kontrolle und Transparenz im Unternehmensbereich – 1998 (KonTraG)*

Az 1998-as törvény lényege, hogy szabályozza a vállalatok ellenőrzését és átláthatóságát, segítve a Corporate Governance fejlesztését Németországban. Hatályba lépésével nagyobb felelősség hárul az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjaira, továbbá a hivatalos dokumentumokat ellenőrző személyre. Lényeges pont a kockázatot időben felismerni képes rendszer kiépítése (Risikofrüherkennungssystem); itt olyan rizikókról van elsősorban szó, amelyek a társaság fennmaradását veszélyeztethetik. Ennek a rendszernek a működtetése az igazgatóság és a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozik.

Eredményeit a helyzetjelentésben (Lagebericht) kell közzétenni, amelyet minden nyilvánosságra hozatalnál ellenőriznie kell egy erre hivatott személynek (Abschlussprüfer). Az ellenőrzés része lehet, hogy a személy javaslatokat fogalmaz meg a rendszer fejlesztésére vonatkozóan.

2. *Handelsgesetzbuch (1897; legutóbbi módosítás 2013)*

Ez a törvény szabályozza, milyen dokumentumokat kell a társaságoknak nyilvánosságra hozniuk. Az első lényeges elem az éves zárójelentés (Jahresabschluss). Továbbá kötelezően érvényes minden társaságra, hogy a mérleget és a cash flow-t rendelkezésre kell bocsátania. Ezen felül el kell készíteni egy nyereség- és veszteségszámolást (Gewinn- und Verlustrechnung) is, amire a tárgyévet követő esztendő első három hónapjában van lehetőség.

5.1.6. Magyarország

1. 2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről

Ez a törvény a közbeszerzési eljárásokat és az azokhoz kapcsolódó jogorvoslatot szabályozza, a közpénzek ésszerű és hatékony felhasználása és nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása érdekében.

2. 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

A törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy az adatkezelők tiszteletben tartsák a természetes személyek magánszféráját, valamint megvalósuljon a közügyek átláthatósága, a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével.

Összefoglalásként elmondható, hogy az átláthatóság, illetve az antikorrupciós fellépés szabályait tartalmazó törvények, előírások viszonylag új keletűek a fejlett országok törvénykezési gyakorlatában. A vizsgált törvények, illetve módosítások legtöbbször 2006 utáni. Külön átláthatósági, illetve antikorrupciós törvénykezés nem jellemző, de találtunk erre is példát: egyrészt az angolszász (The Financial Transparency Regulations, 2009; Conflict of Interest Act, 2006), másrészt a francia szabályozásban (Loi 93-122, 1993). Az uniós regulák sem túl régiak. Az EU célja az, hogy a transzparens működés kritériumait⁹ – az állami vállalatok adatközlési gyakorlatára, átláthatóságára vonatkozó szabályozás mellett – az uniós alapok felhasználására is kiterjessze.

⁹ Financial Transparency System (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/fts/fts_en.cfm).

5.2. A magyar állami tulajdonú vállalatok honlapvizsgálata során alkalmazott kódutasítás

1. A vizsgált honlap címe:

2. Elérhető-e a honlap valamilyen **idegen nyelven** is?

0 – nem

1 – igen, éspedig

	igen	nem
a) angol	1	0
b) német	1	0
c) egyéb	1	0

3. Van-e **keresőmotor** a honlapon?

0 – nincs

1 – van

4. Van-e **oldaltérkép** a honlapon?

0 – nincs

1 – van

5. Található-e a honlapon valamiféle „**etikai kódex**”?

0 – nem

1 – igen

5.a. Melyik évben készült?

0 – nem derül ki

_____ (évszám)

5.b. Megjelenik-e valamiféle bejelentővédelmi mechanizmus az etikai kódexben (vagy azon kívül)?

0 – nem

1 – igen

6. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó **szerv** hivatalos

	igen	nem
a) neve	1	0
b) székhelye	1	0
c) postai címe	1	0
d) telefon- és telefaxszáma	1	0
e) elektronikus levélcíme	1	0
f) honlapja	1	0

7. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó **szerv**

	igen	nem
a) szervezeti felépítése szervezeti egységek megjelölésével	1	0
b) az egyes szervezeti egységek feladatai	1	0

8. Megtalálható-e a vezető

	igen	nem
a) neve	1	0
b) e-mail címe	1	0
c) telefonszáma	1	0
d) beosztása	1	0

9. Megtalálható-e a vezető fizetése?

0 – nem   1 – igen

10. Megtalálható-e a vezető prémiuma?

0 – nem   1 – igen

11. Megtalálható-e a szervezeti egységek vezetőinek

	igen	nem
a) neve	1	0
b) e-mail címe	1	0
c) telefonszáma	1	0
d) beosztása	1	0
e) fizetése	1	0
f) prémiuma	1	0

12. Megtalálható-e a szervezeten belül illetékes ügyfélkapcsolati vezető

	igen	nem
a) neve	1	0
b) e-mail címe	1	0
c) telefonszáma	1	0
d) beosztása	1	0

13. Megtalálható-e a testületi szerv esetén a testület

	igen	nem
a) létszáma	1	0
b) összetétele	1	0
c) tagjai neve	1	0
d) tagjai beosztása	1	0
e) tagjai elérhetősége	1	0

14. Megtalálható-e közfeladatot ellátó szerv irányítása, felügyelete vagy ellenőrzése alatt álló, vagy alárendeltségében működő más közfeladatot ellátó szervek megnevezése, és 6. pontban meghatározott adatai?

2 – igen, mind   1 – igen, részben   0 – egyáltalán nem

15. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv többségi tulajdonában álló, illetve részvételével működő gazdálkodó szervezet

	igen	nem
a) neve	1	0
b) elérhetősége	1	0
c) székhelye	1	0
d) tevékenységi köre	1	0
e) részesedés mértéke	1	0
f) képviselőjének a neve	1	0

16. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv által alapított közalapítványok

	igen	nem
a) neve	1	0
b) elérhetősége	1	0
c) székhelye	1	0
d) alapító okirata	1	0
e) kezelő szervének tagjai	1	0

17. Megtalálható-e a társaság által alapított lapok

	igen	nem
a) neve	1	0
b) szerkesztőség neve	1	0
c) szerkesztőség címe	1	0
d) kiadó neve	1	0
e) kiadó címe	1	0
f) főszerkesztő neve	1	0

18. Megtalálhatók-e a társaság tulajdonosi ill. felügyeleti szervének az 6. pontban meghatározott adatai?

2 – igen, mind   1 – igen, részben   0 – egyáltalán nem

19. Található-e a Felügyelőbizottságról a honlapon (bármilyen) információ?

0 – nem   1 – igen

20. Megtalálható-e az FB-tagok fizetése?

0 – nem   1 – igen

21. Megtalálható-e az FB tagok prémiuma?

0 – nem   1 – igen

22. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv feladatát, hatáskörét és alaptervékenységét meghatározó, a szervezetre vonatkozó **alapvető jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök** teljes szövege?

0 – nem   1 – igen

23. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó **szerv szervezeti és működési szabályzatának (szmsz)** teljes szövege?

0 – nem   1 – igen

24. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv **adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatának** teljes szövege?

0 – nem   1 – igen

25. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv által nyújtott vagy költségvetéséből finanszírozott **közszolgáltatások**

	igen	nem
a) megnevezése	1	0
b) tartalma	1	0
c) igénybevételeének rendje	1	0
d) fizetendő díjának mértéke	1	0
e) díjából adott kedvezmények	1	0

26. Megtalálhatóak-e a közfeladatot ellátó szerv által **fenntartott adatbázisok**?

0 – nem   1 – igen

27. Ha igen, akkor

	igen	nem
a) leíró adatai (név, formátum, az adatkezelés célja, jogalapja, időtartama, az érintettek köre, az adatok forrása, kérdőíves adatfelvétel esetén a kitöltendő kérdőív)	1	0
b) az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentendő nyilván- tartásoknak az e törvény szerinti azonosító adatai	1	0
c) a gyűjtött és feldolgozott adatok fajtái	1	0
d) a hozzáférés módja	1	0
e) a másolatkészítés költségei	1	0

28. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv **nyilvános kiadványainak címe**?

0 – nem   1 – igen

29. Ha igen, akkor

	igen	nem
a) témája	1	0
b) hozzáférés módja	1	0
c) kiadvány ingyenessége	1	0
d) költségtérítés mértéke	1	0

30. Megtalálhatóak-e a szerv által közzétett **hirdetmények, közlemények**?

0 – nem   1 – igen

31. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv által kiírt **pályázatok**

	igen	nem
a) szakmai leírása	1	0
b) eredménye	1	0
c) indoklása	1	0

32. Ha található pályázat, az milyen típusú?

- 1 – csak állásajánlat/HR   2 – csak közbeszerzési
3 – HR és közbeszerzési   4 – támogatási

33. Megtalálhatóak-e a közfeladatot ellátó szervnél végzett alaptevékenységgel kapcsolatos **vizsgálatok, ellenőrzések** nyilvános megállapításai?

- 0 – nem   1 – igen

34. Megtalálható-e a **közérdekű adatok megismerésére** irányuló igények intézésének rendje, az illetékes szervezeti egység neve, elérhetősége, s – ahol kijelölésre kerül – az adatvédelmi felelős, vagy az információs jogokkal foglalkozó személy neve?

- 0 – nem   1 – igen

35. Megtalálhatóak-e a közfeladatot ellátó szerv tevékenységére vonatkozó, jogszabályon alapuló **statisztikai adatgyűjtés eredményei**, időbeli változásuk?

- 0 – nem   1 – igen

36. Megtalálhatóak-e a közérdekű adatokkal kapcsolatos kötelező **statisztikai adatszolgáltatás** adott szervre vonatkozó adatai?

- 0 – nem   1 – igen

37. Megtalálható-e azon **közérdekű adatok hasznosítására** irányuló szerződések listája, amelyekben a közfeladatot ellátó szerv az egyik szerződő fél?

- 0 – nem   1 – igen

38. Megtalálhatóak-e a közfeladatot ellátó szerv kezelésében lévő közérdekű adatok felhasználására, hasznosítására vonatkozó **általános szerződési feltételek**?

- 0 – nem   1 – igen

39. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szervre vonatkozó különös és **egyedi közzétételi lista?**

0 – nem   1 – igen

40. Megtalálható-e a közfeladatot ellátó szerv éves költségvetése, **számviteli törvény szerinti beszámolója vagy éves költségvetés beszámolója?**

0 – nem   1 – igen

40.a. Ha igen, melyik évből van az utolsó?

_____ (évszám)

41. Megtalálhatóak-e a közfeladatot ellátó szervnél **foglalkoztatottak létszámára és személyi juttatásaira** vonatkozó **összesített adatok?**

0 – nem   1 – igen

41.a. Megtalálható-e a vezetőknek, vezető tisztségviselőknek a munkaszerződése?

0 – nem   1 – igen

42. Megtalálható-e az egyéb alkalmazottaknak nyújtott juttatások fajtája és mértéke összesítve?

0 – nem   1 – igen

43. Megtalálhatóak-e az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, *ötmillió forintot elérő* vagy azt meghaladó értékű árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó **szerződések**, s azok adatai, úgymint

	igen	nem
a) a szerződés megnevezése (típusa)	1	0
b) a szerződés tárgya	1	0
c) a szerződést kötő felek neve	1	0
d) a szerződés értéke	1	0
e) határozott időre kötött szerződés esetén annak időtartama	1	0

44. Aggregált, táblázatos formában elérhetőek-e a beszerzési szerződések?

0 – nem   1 – igen

44.a. Ha igen, melyik évre?

_____ (évszám)

45. Megtalálhatóak-e a **koncesszióról** szóló törvényben meghatározott nyilvános adatok, úgymint

	igen	nem
a) pályázati kiírások	1	0
b) pályázók adatai	1	0
c) az elbírálásról készített emlékeztetők	1	0
d) pályázat eredménye	1	0

46. Megtalálhatóak-e a közfeladatot ellátó szerv által nem alapfeladatai ellátására **(támogatásra)** fordított, ötmillió forintot meghaladó kifizetések szerződésai?

0 – nem   1 – igen

47. Aggregált, táblázatos formában elérhetőek-e a nem normatív támogatások?

0 – nem   1 – igen

48. Megtalálható-e az Európai Unió támogatásával megvalósuló **fejlesztések leírása**?

0 – nem   1 – igen

49. Megtalálhatóak-e az Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó **szerződések**?

0 – nem   1 – igen

50. Ha igen, hány darab?

_____ (db szám)

51. Elérhető-e a honlapon közbeszerzési eljárás alapján megkötött valamilyen szerződés?

0 – nem   1 – igen

52. Ha igen, mi a legrégebbi szerződés megkötésének dátuma?

_____ év _____ hó _____ nap

53. Ha igen, mi a legfrissebb szerződés megkötésének dátuma?

_____ év _____ hó _____ nap

54. Az utóbbi 3 évben kötött szerződésekből hány darab található a honlapon?

_____ db

55. Letölthetőek-e a **közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések**?

0 – nem   1 – igen

55.a. Milyen formában tölthetők le?

1 – pdf

2 – doc

3 – xls

4 – egyéb, éspedig: _____

56. Található-e a honlapon éves **közbeszerzési terv**?

0 – nem   1 – igen

56.a. Melyik évre vonatkozik a legfrissebb?

_____ (évszám)

57. Található-e a honlapon éves statisztikai összegzés a közbeszerzésekről?

0 – nem   1 – igen

57.a. Melyik évre vonatkozik a legfrissebb?

_____ (évszám)

57.b. Az összegzés formailag megfelel a törvényi előírásnak?

0 – nem   1 – igen

58. Ha nincs közbeszerzési szerződés, mutat-e link a Közbeszerzési Hatóság honlapjára?

0 – nem   1 – igen

59. Található-e a CSR-ról bármiféle kimutatás/leírás?

0 – nem   1 – igen

59.a. Ha 59 igen, akkor megtalálható-e a támogatás összege?

0 – nem   1 – igen

59.b. Ha 59 igen, akkor megtalálható-e, hogy kit/kiket támogatnak?

0 – nem   1 – igen

60. A vezetőnek a cv-je megtalálható-e?

0 – nem   1 – igen

60.a. A FB tagok, vezető tisztségviselők cv-je megtalálható-e?

0 – nem   1 – igen

61. Található-e beszerzési szabályzat?

0 – nem   1 – igen

62. Található-e mission statement?

0 – nem   1 – igen

63. Található-e üzleti terv?

0 – nem   1 – igen

64. Leányvállalat-e a vizsgált cég?

0 – nem   1 – igen

5.3. Az alkalmazott indexek képlete

5.3.1. Törvénytisztelő Index (TTI)

$$\begin{aligned} \text{TTI} = & (\text{K6a\_szerv\_neve} + \text{K6b\_szerv\_szekhely} + \text{K6c\_szerv\_cime} + \text{K6d\_szerv\_telefon} \\ & + \text{K6e\_szerv\_email} + \text{K6f\_szerv\_honlapja})/6 \\ & + (\text{K7a\_szervezetifelepites\_szervezetiabra} + \text{K7b\_szervzeti\_egysfeladatai})/2 + (\text{K8a\_} \\ & \text{vezeto\_neve} + \text{K8b\_vezeto\_email} + \text{K8c\_vezeto\_telszam} + \text{K8d\_vezeto\_beosztasa})/4 + \\ & \text{K9\_vezetofizetes} + \text{K10\_vezeto\_premium} + \\ & (\text{K11a\_szervezeti\_egysegek\_vezeto\_nev} + \text{K11b\_szervezeti\_egysegek\_vezeto\_email} + \\ & \text{K11c\_szervezeti\_egysegek\_vezeto\_telszam} + \text{K11d\_szervezeti\_egysegek\_vezeto\_} \\ & \text{beosztas} + \text{K11e\_szervezeti\_egysegek\_vezeto\_fizetes} + \text{K11f\_szervezeti\_egysegek\_} \\ & \text{vezeto\_premium})/6 \\ & + (\text{K19\_Fbrol\_barmi} + \text{K20\_FB\_fizetes} + \text{K21\_FB\_premium})/3 \\ & + \text{K22\_alapvetojogsz} + \text{K23\_SZMSZ} + \text{K34\_kozerdekuadatigenyles\_rend} + \text{K38\_ASZF} \\ & + \text{K40\_besz\_ktgv} + \text{K41\_osszesített\_jutattatasok} + \\ & (\text{K43a\_uzleti\_szerzodes\_tipusa} + \text{K43b\_uzleti\_szerzodes\_targy} + \text{K43c\_uzleti\_} \\ & \text{szerzodes\_felek} + \text{K43d\_uzleti\_szerzodes\_ertek} + \text{K43e\_uzleti\_szerzodes\_ido})/5 \\ & + \text{K51\_kbszi\_szerz} + \text{K56\_kbszi\_terv} + \text{K57\_stat\_ossz} \end{aligned}$$

(Elméleti maximum e struktúra mellett: $1+1+1+2+1+1+6+1+3=17$, így a szorzó a 100-as skálára vetítéshez: $100/17=5,88$)

5.3.2. Kemény Információk Indexe (KII)

$$\text{KII} = \text{K9\_vezetofizetes} + \text{K10\_vezeto\_premium} + \text{K20\_FB\_fizetes} + \text{K33\_vizsgalat\_ellenorzes} + \text{K37\_kozerdekuadatok\_szerzodes} + \text{K40\_besz\_ktgv} * \text{suly\_40b} + \text{K51\_kbszi\_szerz} * \text{suly\_53} + \text{K56\_kbszi\_terv} * \text{suly\_56a} + \text{K57\_stat\_ossz} * \text{suly\_57a}$$

(Elméleti maximum e struktúra mellett: $1+1+1+1+1+1*1+1*1+1*1+1*1=9$, így a szorzó a 100-as skálára vetítéshez: $100/9=11,11$)

5.3.3. Gazdasági Mutatók Indexe (EII)

$$\begin{aligned} \text{EII} = & \text{K9\_vezetofizetes} + \text{K10\_vezeto\_premium} + \text{K11e\_szervezeti\_egysegek\_vezeto\_} \\ & \text{fizetes} + \text{K11f\_szervezeti\_egysegek\_vezeto\_premium} + \text{K20\_FB\_fizetes} + \text{K21\_FB\_} \\ & \text{premium} + \text{K40\_besz\_ktgv} + \\ & (\text{K43a\_uzleti\_szerzodes\_tipusa} + \text{K43b\_uzleti\_szerzodes\_targy} + \text{K43c\_uzleti\_} \\ & \text{szerzodes\_felek} + \text{K43d\_uzleti\_szerzodes\_ertek} + \text{K43e\_uzleti\_szerzodes\_ido})/5 + \\ & \text{K44\_aggregalt\_uzleti\_szerz} + \text{K46\_nemnormativ\_tamogatas\_szerzodes} + \text{K47\_} \\ & \text{nemnormativ\_tamogatas\_aggregalt} + \text{K48\_EU\_leiras} + \text{K49\_EU\_szerzodes} + \text{K61\_} \\ & \text{beszerzesi\_szabalyzat} + \text{K63\_uzletiterv} \end{aligned}$$

(Elméleti maximum e struktúra mellett: $1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1=15$, így a szorzó a 100-as skálára vetítéshez: $100/15=6,67$)

5.3.4. Általános Információs Index (All)

All = (K2a_angol + K2b_német + K2c_egyeb)/3 +
K3_keresomotor + K4_oldaltrkp +
(K6a_szerv_neve + K6b_szerv_szekhely + K6c_szerv_cime + K6d_szerv_telefon +
K6e_szerv_email + K6f_szerv_honlapja)/6 +
(K7a_szervezetifelepites_szervezetiabra + K7b_szervzeti_egysfeladatai)/2 +
(K8a_vezeto_neve + K8b_vezeto_email + K8c_vezeto_telszam + K8d_vezeto_
beosztasa)/4 +
(K11a_szervezeti_egysegek_vezeto_nev + K11b_szervezeti_egysegek_vezeto_email +
K11c_szervezeti_egysegek_vezeto_telszam + K11d_szervezeti_egysegek_vezeto_
beosztas)/4 +
(K12a_ugyfelkapcs_neve + K12b_ugyfelkapcs_email + K12c_ugyfelkapcs_tel + K12d_
ugyfelkapcs_beosztas)/4 +
(K13a_testuleti_letszam + K13b_testuleti_osszetetel + K13c_testuleti_nevek + K13d_
testuleti_beosztasok + K13e_testuleti_elerhetosegek)/5 +
(K15a_tobbsegitul_neve + K15b_tobbsegitul_elerhetosege + K15c_tobbsegitul_
szekhelye + K15d_tobbsegitul_tev_kore + K15e_tobbsegitul_resz_merteke + K15f_
tobbsegitul_kepv_neve)/6 +
(K16a_kozalapitvany_neve + K16b_kozalapitvany_elerhetoseg + K16c_kozalapitvany_
szekhelye + K16d_kozalapitvany_okirat + K16e_kozalapitvany_kezeloagok)/5 +
(K17a_lap_neve + K17b_lap_szerkneve + K17c_lap_szerkcim + K17d_lap_kiadoneve +
K17e_lap_kiadocime + K17f_lap_foszerk_neve)/6 +
K22_alapvetojogsz + K23_SZMSZ + K24_adatvedelmi_szabalyzat +
(K25a_kozszolgaltatasok_neve + K25b_kozszolgaltatasok_tartalma + K25c_
kozzszolgaltatasok_igenybevetele + K25d_kozszolgaltatasok_dija + K25e_
kozzszolgaltatasok_kedvezmenyek)/5 +
K26_adatbazisok +
(K27a + K27b + K27c + K27d + K27e)/5 +
K28_nyilvanoskiadvany_cime +
(K29a + K29b + K29c + K29d)/4 +
K30_hirdetmeny_kozlemony +
(K31a_palyazat_szakmaileiras + K31b_palyazat_eredmenyei + K31c_palyazat_
indoklasuk)/3 +
K33_vizsgalat_ellenorzes + K34_kozerdekuadatigenyles_rend + K35_statistikai_
adatgyujtes + K36_statistikai_adatszolgaltatas +
K37_kozerdekuadatok_szerzodes + K38_ASZF + K39_egyedi_kozzeteteli_lista +
(K45a_koncesszio_kiiras + K45b_koncesszio_adat + K45c_koncesszio_emlkezetto +
K45d_koncesszio_eredmeny)/4 +
K62_vanemissionstatement

(Elméleti maximum e struktúra mellett: 31, így a szorzó a 100-as skálára vetítéshez:
100/31=3,23)

5.4. A vizsgált vállalatok listája

- Államadósság Kezelő Központ Zrt.
- Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft.
- Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt.
- Concordia Közraktár Kereskedelmi Zrt.
- Dalerd Délalföldi Erdészeti Zrt.
- Diákhitel Központ Zrt.
- Dunamenti Regionális Vízmű Zrt.
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.
- Egererdő Erdészeti Zrt.
- Észak-dunántúli Regionális Vízmű Zrt.
- Északkeleti Erdőgazdasági Zrt.
- Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt.
- ExVÁ Robbanásbiztos Berendezések Vizsgáló Állomása Kft.
- Garantiqa Hitelgarancia Zrt.
- Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.
- Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt.
- Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.
- Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.
- HM Armcom Zrt.
- HM Arzenál Zrt.
- HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt.
- HM Currus Zrt.
- HM Elektronikai, Logisztikai és Vagyongazdálkodó Zrt.
- HM Kaszó Erdőgazdaság Zrt.
- HM Verga Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.
- Hollóházi Hungarikum Nonprofit Kft.
- Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft.
- HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt.
- Ipoly Erdő Zrt.
- KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.
- Kincsem Nemzeti Lóverseny és Lovas Stratégiai Kft.
- Kisalföldi Erdőgazdasági Zrt.
- Kisvállalkozás-fejlesztő Pénzügyi Zrt.
- Magyar Államvasutak Zrt.
- Magyar Exporthitel Biztosító Zrt.
- Magyar Export-Import Bank Zrt.
- Magyar Fejlesztési Bank Zrt.
- Magyar Közút Nonprofit Zrt.
- Magyar Lóversenyfogatást Szervező Kft.
- Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.
- Magyar Posta Zrt.
- Magyar Turizmus Zrt.
- Magyar Villamos Művek Zrt.

- Mecsekerdő Zrt.
- Mezőhegyesi Állami Ménes Lótenyésztő- és Értékesítő Kft.
- NEFAG Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt.
- Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.
- Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
- Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt.
- Nyírerdő Nyírségi Erdészeti Zrt.
- Országos Hulladékgazdasági Ügynökség Nonprofit Kft.
- Pilisi Parkerdő Zrt.
- Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft.
- Regionális Fejlesztési Holding Zrt.
- SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt.
- Szerencsejáték Zrt.
- Szombathelyi Erdészeti Zrt.
- TAEG Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt.
- TIG Tartalékgazdálkodási Nonprofit Kft.
- Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
- Tiszavíz Vízerőmű Energetikai Kft.
- Vadex Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.
- Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft.
- Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.
- Zalaerdő Erdészeti Zrt.

© 2014 Transparency International
Magyarország Alapítvány
1055 Budapest
Falk Miksa u. 30. IV/2.
Magyarország

www.transparency.hu

